

CIRCULAR 2/2016
EL NOU RÈGIM JURÍDIC
ADMINISTRATIU:
LES LLEIS 39 I 40/2015.

LLEI 39/2015, D'1 D'OCTUBRE,
DEL PROCEDIMENT
ADMINISTRATIU COMÚ DE LES
ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES.

Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Atenent a la pretensió d'ordenar separadament el conjunt de les relacions “ad extra” i “ad intra” de les Administracions Públiques, la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, d'ara endavant LPACAP, regula les primeres, és a dir, relacions externes de l'Administració amb els ciutadans i les empreses.

La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPACAP) va ser publicada en el BOE núm. 236, de 02 d'octubre de 2015, i entra en vigor segons la seua Disposició final setena a l'any de la seua publicació, és a dir, el 2 d'octubre de 2016; no obstant açò, cal tenir en compte les següents referències temporals:

a) fins al 2 d'octubre de 2017 (un any a partir de l'entrada en vigor de la Llei) disposen de termini les Administracions Públiques per a adequar a la LPACAP les normes reguladores dels diferents procediments que hi siguen incompatibles.

b) Fins al 2 d'octubre de 2018 (dos anys de l'entrada en vigor de la Llei) no produiran efecte les disposicions relatives al registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, registre d'empleats públics habilitats, punt d'accés general electrònic de l'Administració i arxiu únic electrònic.

La Llei consta de 133 articles que s'articulen al voltant d'un Títol Preliminar que regula les Disposicions generals, 6 Títols, dedicant-se el primer als interessats en el procediment, el segon a l'activitat de les Administracions Públiques, el tercer als actes administratius, el quart a les disposicions del procediment sobre el procediment administratiu comú, el cinqué a la revisió d'actes en via administrativa i el sisé a la iniciativa legislativa i la potestat per a dictar reglaments i altres disposicions. A més compta amb 5 Disposicions addicionals, 5 Disposicions transitòries, una Disposició derogatòria única i 7 Disposicions finals.

S'indica en el seu article 3 que aquesta Llei s'aplica al sector públic, en el qual inclou expressament a les Entitats que integren l'Administració Local. El caràcter bàsic i els títols competencials d'aquesta norma vénen regulats en la seua Disposició final primera, on es detallen els excepcionals articles que seran aplicable únicament a l'Administració General de l'Estat

Els aspectes més destacats i nous de la LPACAP des de la perspectiva local serien els que s'exposen a continuació, seguint l'estructura de la llei:

TÍTOL PRELIMINAR.- DISPOSICIONS GENERALS (Arts. 1 i 2).

Destaca, com a novetat, la inclusió en l'objecte de la Llei, amb caràcter bàsic, dels principis que informen l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària de les Administracions.

Important és la previsió que **només mitjançant llei**, i quan resulte eficaç, proporcionat i necessari per a la consecució de les finalitats pròpies del procediment, i de manera motivada, **podran incloure's tràmits addicionals o diferents als contemplats en la Llei**, així com la previsió que reglamentàriament podran establir-se especialitats del procediment referides als òrgans competents, terminis propis del concret procediment per raó de la matèria, formes d'iniciació i terminació, publicació i informes a recaptar. És a dir, que a través les normes reglamentàries poden regular-se qüestions de detall, però en cap cas no poden introduir-se tràmits diferents als previstos en la pròpia LPACAP, qüestió que queda reservada a la llei.

TÍTOL I.- DELS INTERESSATS EN EL PROCEDIMENT (Arts. 3 a 12).

Per primera vegada en l'àmbit administratiu s'atribueix **capacitat d'obrar** davant les Administracions Públiques, quan la Llei així ho declare expressament, als grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents o autònoms. (Art. 3 c)

En matèria de **representació**, s'inclouen nous mitjans d'acreditació de la mateixa (art. 5.4), com són l'apoderament "apud acta", efectuat per compareixença presencial o electrònica en la corresponent seu electrònica, i l'acreditació de la inscripció en el registre electrònic d'apoderaments de l'Administració Pública corresponent.

Es disposa l'obligació de cada Administració Pública de comptar amb un **registre electrònic general d'apoderaments** (article 6) en el qual hauran d'inscriure's, almenys els de caràcter general atorgats pels interessats a favor del seu representant per a actuar davant les Administracions Públiques, havent de constar la validació realitzada del poder. A més, s'estableix la possibilitat que puguen existir registres particulars d'apoderaments en cada organisme.

Tots els registres electrònics d'apoderaments han de ser plenament interoperables entre si, havent de garantir-se la seua interconnexió, compatibilitat informàtica i la transmissió telemàtica de les sol·licituds, escrits i comunicacions que s'hi incorporen. A més, han de ser interoperables amb els registres mercantils, de la propietat i dels protocols notarials.

S'estableix el contingut mínim dels assentaments a realitzar en els registres d'apoderaments així com els tipus de poders a inscriure en el Registre, que poden ser de tres tipus:

- poder general per a actuar en nom del representat en qualsevol actuació

administrativa i davant qualsevol Administració.

- poder per a actuar en nom del representat en qualsevol actuació administrativa davant una Administració o Organisme concret.
- poder per a actuar en nom del representat únicament per a actes determinats especificats en el poder.

Es remet a una Ordre Ministerial l'aprovació, amb caràcter bàsic, dels models de poders inscripcionables, que seran diferents segons permeten l'actuació davant totes les Administracions, davant l'Administració General de l'Estat o davant les Entitats Locals, remetent a cada Comunitat Autònoma l'aprovació dels models de poders inscripcionables quan se circumscriuen a actuacions davant la seua Administració.

Es fixa en 5 anys (a partir de la data d'inscripció en el Registre) el termini de validesa màxima dels poders, podent ser revocats amb anterioritat o prorrogats per uns altres cinc anys.

Per a complir amb el previst en matèria de registre electrònic d'apoderaments s'estableix en la Disposició addicional segona que les Comunitats Autònomes i Entitats Locals podran adherir-se voluntàriament, i per mitjans electrònics, a les plataformes i registres establits a aquest efecte per l'Administració General de l'Estat.

Aquesta adhesió és voluntària però cal tenir en compte que la no-adhesió ha de justificar-se en termes d'eficiència conforme a l'art. 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Suficiència Financera, i si s'opta per tenir registre propi, haurà de garantir-se que aquest compleix amb els requisits de l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat, l'Esquema Nacional de Seguretat, i les seues normes tècniques de desenvolupament, la seua compatibilitat informàtica i interconnexió i la transmissió telemàtica de sol·licituds, escrits i comunicacions. (vegeu comentaris a la Disposició Addicional Segona).

Una altra de les novetats importants de la Llei 39/2015, és la relativa als mitjans d'identificació i signatura dels interessats en el procediment administratiu (capítol II del títol I), distingint-se ambdues figures i sent els requisits tecnològics de cadascuna diferents.

Amb caràcter general només és necessària la identificació reservant-se la signatura per a quan resulte necessari acreditar la voluntat i consentiment de l'interessat; en aquest sentit l'article 11.2 disposa que només podrà requerir-se la signatura als interessats per a:

- a) formular sol·licituds.
- b) presentar declaracions responsables o comunicacions
- c) interposar recursos.

d) desistir d'accions.

e) renunciar a drets.

S'enumeren els sistemes d'identificació (article 9.2) i els mitjans electrònics admesos a l'efecte de signatura (art. 10.2), disposant-se que cada Administració Pública pot determinar si admet només algun d'aquests sistemes o mitjans.

A més s'estableix que, quan s'utilitze un sistema de signatura previst, la identitat s'entendrà ja acreditada mitjançant el propi acte de la signatura.

TÍTOL II.- DE L'ACTIVITAT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Arts. 13 a 33).

L'article 12 estableix el deure les Administracions de garantir que els interessats puguen relacionar-se amb l'Administració per mitjans electrònics, posant a la seua disposició els canals d'accés, sistemes i aplicacions necessaris.

També s'estableix el deure assistir en l'ús de mitjans electrònics els interessats que no estiguen obligats a relacionar-se electrònicament amb l'Administració, contemplant-se la possibilitat que si un interessat no disposa dels mitjans electrònics necessaris, la seua identificació o signatura electrònica en el procediment puga ser realitzada per un funcionari públic mitjançant l'ús del sistema de signatura de què aquest estiga dotat. En aqueix cas serà necessari que l'interessat en qüestió s'identifique davant el funcionari i preste el seu consentiment exprés per a aqueixa actuació, havent de quedar deguda constància per a casos de possible discrepància o litigi.

Es reconeix separadament el dret i l'obligació de relacionar-se electrònicament amb les Administracions Públiques en els següents termes:

Les persones físiques poden triar en tot moment si es comuniquen amb les Administracions Públiques a través de mitjans electrònics o no, llevat que estiguen obligats a relacionar-se a través dels mitjans esmentats, i poden modificar el mitjà triat en qualsevol moment.

És novetat de la llei l'obligació de relacionar-se electrònicament que s'estableix per als subjectes relacionats en l'apartat 2 de l'article 14, que són:

a) Les persones jurídiques.

b) Les entitats sense personalitat jurídica.

c) Els qui exercisquen una activitat professional per a la qual es requerisca col·legiació obligatòria, per als tràmits i actuacions que realitzen amb les

Administracions Públiques en exercici d'aquesta activitat professional. En tot cas, dins d'aquest col·lectiu s'entendran inclosos els notaris i registradors de la propietat i mercantils.

d) Els qui representen un interessat que estiga obligat a relacionar-se electrònicament amb l'Administració.

e) Els empleats de les Administracions Públiques per als tràmits i actuacions que realitzen amb elles per raó de la seua condició d'empleat públic, en la forma en què es determine reglamentàriament per cada Administració.

A més reglamentàriament, les Administracions podran establir l'obligació de relacionar-se amb elles a través de mitjans electrònics per a determinats procediments i per a certs col·lectius de persones físiques que, per raó de la seua capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional o altres motius, quede acreditat que tenen accés i disponibilitat dels mitjans electrònics necessaris.

Es disposa l'obligació de cada Administració Pública de comptar amb un **Registre Electrònic General** (article 16), en el qual haurà de practicar-se el corresponent assentament de tot document que siga presentat o que es reba en qualsevol òrgan administratiu, organisme públic o entitat vinculat o dependent a aquests, podent anotar-se a més l'eixida dels documents oficials dirigits a altres òrgans o particulars, si bé també poden existir registres auxiliars que, en tot cas, han de ser plenament interoperables i interconnectats amb el Registre Electrònic General de l'Administració del qual depenguen.

El Registre Electrònic General funcionarà com un portal que facilitarà l'accés als registres electrònics de cada organisme. Tots els registres compliran amb les garanties i mesures de seguretat previstes en la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Els registres electrònics han de crear-se mitjançant disposició que es publicarà en el diari oficial corresponent i el seu text íntegre haurà d'estar disponible per a consulta en la seua electrònica d'accés al registre, en la qual també ha de figurar la relació actualitzada de tràmits que poden iniciar-s'hi.

Els documents presentats de manera presencial davant les Administracions Públiques han de ser digitalitzats per a la seua incorporació a l'expedient administratiu electrònic.

Reglamentàriament, les Administracions podran establir l'obligació de presentar determinats documents per mitjans electrònics per a certs procediments i col·lectius de persones físiques que, per raó de la seua capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional o altres motius, quede acreditat que tenen accés i disponibilitat dels mitjans electrònics necessaris.

Podran fer-se efectius mitjançant transferència dirigida a l'oficina pública

corresponent qualssevol quantitats que calga satisfer en el moment de la presentació de documents a les Administracions Públiques, sense perjudici de la possibilitat del seu abonament per altres mitjans.

També ha de publicar-se i mantenir actualitzada una relació de les oficines en les quals es prestarà assistència per a la presentació electrònica de documents.

Una altra novetat de la llei és l'obligació que s'imposa a cada Administració de mantenir un **Arxiu Electrònic Únic** dels documents electrònics que corresponguen a procediments finalitzats, havent de ser conservats aquests documents electrònics en un format que permeta garantir-ne l'autenticitat, integritat i conservació, així com la seua consulta amb independència del temps transcorregut des de l'emissió.

La Disposició Transitòria 1ª estableix que l'arxiu dels documents corresponents a procediments administratius ja iniciats abans de l'entrada en vigor de la Llei (02/10/2016), es regiran pel que es disposa en la normativa anterior. Quan els documents en paper associats a procediments administratius finalitzats amb anterioritat a aquesta data, hauran de digitalitzar-se en la mesura que resulte possible.

L'obligació de resoldre de l'Administració es manté en els mateixos termes en què es regulava en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, és a dir, sis mesos com a límit màxim amb caràcter general, llevat que una norma amb rang de Llei n'establisca un de major o així estiga previst en el Dret de la Unió Europea, a falta de previsió normativa expressa el termini de tres mesos.

Es regula en un precepte específic, el 22, la suspensió del termini màxim per a resoldre, distingint-se:

- suspensió potestativa: pot acordar-la l'Administració quan concórrega algun dels supòsits que s'enumeren en l'art. 22.1, que afeg dos supòsits als previstos en la Llei 30/1992 en el seu article 42.5: que existisca un procediment no finalitzat en l'àmbit de la UE que condicione directament el contingut de la resolució de què es tracte (22.1.c), i que per a la resolució del procediment siga indispensable l'obtenció d'un previ pronunciament per part d'un òrgan jurisdiccional (22.1.g).

- suspensió imperativa "ex lege" en els casos previstos en l'apartat 2 de l'art. 22:

- a) Quan una Administració Pública en requerisca una altra perquè anul·le o revise un acte que entenga que és il·legal i que constituïska la base per al que la primera haja de dictar en l'àmbit de les seues competències, en el supòsit a què es refereix l'apartat 5 de l'article 39 d'aquesta Llei, des que es realitza el requeriment fins que s'atenga o, si escau, es resolga el recurs interposat davant la jurisdicció contenciosa administrativa, haurà de ser comunicat als interessats tant la realització del requeriment, com el seu compliment o, si escau, la resolució del corresponent recurs contenciós administratiu.

b) Quan l'òrgan competent per a resoldre decidisca realitzar alguna actuació complementària de les previstes en l'article 87, des del moment en què es notifique als interessats l'acord motivat de l'inici de les actuacions fins que es produïska la seua terminació.

c) Quan els interessats promoguen la recusació en qualsevol moment de la tramitació d'un procediment, des que aquesta es plantege fins que siga resolta pel superior jeràrquic del recusat.

En matèria de silenci administratiu, com a novetat, s'afegeixen als supòsits en els quals el silenci té efectes desestimatoris que ja arriplegava la LRJPAC, els següents:

- aquells que impliquen exercici d'activitats que puguen danyar el medi ambient.
- procediments de responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques.
- els de revisió d'ofici iniciats a sol·licitud dels interessats.

Finalitza el Capítol I del Títol II amb les normes relatives als documents i còpies, contenint una regulació més detallada que la LRJPAC.

S'estableix el deure emetre els documents administratius per escrit i a través de mitjans electrònics, "llevat que la seua naturalesa exigisca una altra forma més adequada d'expressió i constància", regulant-se en l'article 26.2 els requisits que han de reunir els documents electrònics administratius per a ser considerats vàlids:

a) Contenir informació de qualsevol naturalesa arxivada en un suport electrònic segons un format determinat susceptible d'identificació i tractament diferenciat.

b) Disposar de les dades d'identificació que permeten la seua individualització, sense perjudici de la seua possible incorporació a un expedient electrònic.

c) Incorporar una referència temporal del moment en què han sigut emesos.

d) Incorporar les metadades mínimes exigides.

e) Incorporar les signatures electròniques que corresponguen d'acord amb allò previst en la normativa aplicable.

Quant a la signatura electrònica, l'apartat 3 estableix que no requeriran de signatura electrònica els documents electrònics emesos per les Administracions Públiques que es publiquen amb caràcter merament informatiu, així com aquells que no formen part d'un expedient administratiu; no obstant açò, sí que és necessari identificar en aquests casos, l'origen d'aquests documents.

Es regulen en l'article 27 les còpies de documents públics administratius o privats,

introduint-se el concepte de “còpia autèntica” i definint-se aquesta com la realitzada, qualsevol que en siga el suport, pels òrgans competents de les Administracions Públiques en els quals quede garantida la identitat de l'òrgan que ha realitzat la còpia i el seu contingut. Les còpies autèntiques tindran la mateixa validesa i eficàcia que els documents originals i tenen validesa en les restants Administracions. Cada Administració haurà de mantenir un registre on consten els funcionaris habilitats per a l'expedició de les còpies autèntiques, havent de ser els registres esmentats plenament interoperables i estar interconnectats amb els de les restants Administracions Públiques, a l'efecte de comprovar la validesa de la citada habilitació, si bé en l'Administració Local l'expedició de còpies autèntiques quan manifeste la fe pública hem d'entendre-la inclosa en les funcions del secretari o secretari-interventor, excepte delegació en un altre funcionari o atribució d'aquestes funcions en la relació de llocs de treball.

Es regulen en l'apartat 3 els requisits necessaris per a garantir la identitat, contingut i el caràcter d'autèntiques, de les còpies de documents.

S'estableix la no-obligació per als interessats d'aportar documents que hagen sigut elaborats per qualsevol Administració, sempre que l'interessat haja expressat el seu consentiment al fet que siguen consultats o recaptats aquests documents, presumint-se aquest consentiment excepte manifestació expressa en contra o llevat que una llei especial ho requerisca expressament. Aquests documents hauran de ser recaptats electrònicament per l'Administració actuant. En cas que es tracte d'informes preceptius elaborats per òrgan administratiu diferent del tramitador, hauran de ser remesos en el termini de deu dies a explicar des de la seua sol·licitud. Complert aquest termini, s'informarà l'interessat que pot aportar aquest informe o esperar la seua remissió per l'òrgan competent.

També s'estableix el principi general de la no-exigència als interessats de presentació de documents originals en el procediment i només amb caràcter excepcional la normativa reguladora podrà establir el contrari. En cas que, excepcionalment, haja de presentar-se un document original, l'interessat tindrà dret a obtenir-ne còpia autenticada.

Així mateix, l'Administració no ha de requerir de les interessades dades o documents no exigits per la normativa o que ja hagen sigut aportats anteriorment davant qualsevol altra Administració. En aqueixos casos l'interessat haurà d'indicar en quin moment i davant quin òrgan administratiu va presentar els citats documents, a l'efecte que la pròpia Administració actuant els recapte electrònicament, entenent-se que autoritza aqueixa consulta llevat que conste la seua oposició expressa.

Només excepcionalment si l'Administració no poguera recaptar els documents, podrà sol·licitar novament a l'interessat la seua aportació, o bé quan la rellevància del document en el procediment ho exigisca o existisquen dubtes derivats de la qualitat de les còpies aportades per l'interessat, podrà l'Administració sol·licitar l'exhibició de la documentació original per al seu acarament.

Una de les grans novetats de la llei és la relativa al còmput de terminis, en concret la introducció dels terminis per hores i la declaració dels dissabtes com a dies inhàbils, unificant d'aquesta manera el còmput de terminis en l'àmbit judicial i l'administratiu.

Així, s'introdueix en l'article 30 en el seu apartat 1 la possibilitat del còmput de terminis per hores, disposant-se que *“llevat que per Llei o en el Dret de la Unió Europea es dispose un altre còmput, quan els terminis s'assenyalen per hores, s'entén que aquestes són hàbils. **Són hàbils totes les hores del dia que formen part d'un dia hàbil.** Els terminis expressats per hores s'explicaran d'hora en hora i de minut en minut des de l'hora i minut en què tinga lloc la notificació o publicació de l'acte de què es tracte, i no podran tenir una durada superior a vint-i-quatre hores, en aquest cas s'expressaran en dies”*.

L'altra gran novetat en matèria de còmput de terminis és la **declaració dels dissabtes com a dies inhàbils**, mantenint-se la previsió que quan els terminis s'assenyalen per dies s'entendrà que aquests són hàbils, excloent-se del còmput a partir de l'entrada en vigor de la llei els dissabtes, diumenges i els declarats festius. Recordar que, com en l'antiga LRJAPC, els terminis únicament poden assenyalar-se per dies naturals quan una llei o el Dret de la Unió Europea així ho establisquen, havent-se de fer constar tal circumstància en les corresponents notificacions.

S'aclareix el còmput de terminis quan aquests terminis es fixen en mesos o anys, aclarint-se que si el termini es fixa en mesos o anys, aquests es computaran a partir de l'endemà d'aquell en què tinga lloc la notificació o publicació de l'acte de què es tracte, i el termini conclourà el mateix dia en què es va produir la notificació o publicació en el mes o any de venciment.

Es regula en l'article 31 el còmput de terminis en els registres, introduint-se regles específiques atenent a la implantació generalitzada dels registres electrònics amb la nova llei, tenint en compte que aquests permetran la presentació de documents tots els dies de l'any durant les 24 hores del dia.

A l'efecte del còmput de termini fixat en dies hàbils, i pel que fa al compliment de terminis pels interessats, la presentació en un dia inhàbil s'entendrà realitzada en la primera hora del primer dia hàbil següent llevat que una norma permeta expressament la recepció en dia inhàbil. En aqueix cas, els documents es consideraran presentats per l'ordre d'hora efectiva en el qual ho van ser en el dia inhàbil i es reputaran anteriors, segons el mateix ordre, els que ho foren el primer dia hàbil posterior.

Tenint en compte “la dimensió electrònica” de l'Administració, en matèria d'ampliació de terminis es preveu la possibilitat d'ampliar un termini no vençut quan una incidència tècnica impossibilita el funcionament ordinari del sistema o aplicació corresponent “fins que se solucione el problema”, havent en aqueix cas de publicar-se en la seua electrònica tant la incidència produïda com l'ampliació concreta del termini no vençut.

TÍTOL III.- DELS ACTES ADMINISTRATIUS (Arts. 34 a 52).

Quant als requisits dels actes, generalitzant-se l'Administració electrònica, el lògic és que els actes administratius hagen de produir-se per escrit a través de mitjans electrònics, llevat que la seua naturalesa exigisca una altra forma més adequada d'expressió i constància.

En matèria de **notificacions** s'estableixen unes condicions generals per a la seua pràctica en l'article 41, distingint-se a continuació la pràctica de les notificacions en paper (art. 42) de la pràctica a través de mitjans electrònics (art. 43).

Quant a les **condicions generals** per a la pràctica de les notificacions:

- es practicaràn preferentment per mitjans electrònics i, en tot cas, quan l'interessat resulte obligat a rebre-les per aquesta via (art. 14.2). No obstant açò en els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat serà aquest el que assenyale el mitjà de notificació que prefereix, electrònic o en paper (sempre que no estiga obligat a relacionar-se electrònicament amb l'Administració en els supòsits de l'art. 14.2), podent decidir i comunicar en qualsevol moment a l'Administració Pública, mitjançant models normalitzats que s'establisquen a aquest efecte, la modificació del mitjà de notificació a emprar.

- s'estableixen els requisits perquè la notificació puga ser considerada vàlida: poder tenir constància del seu enviament o posada a disposició, de la recepció per l'interessat o el seu representant, de la data i hora i el contingut de l'acte així com poder tenir constància de la identitat fidedigna del remitent i el seu destinatari.

- s'estableixen dos supòsits en què pot practicar-se la notificació per mitjans no electrònics (41.1 paràgraf segon):

a) Quan la notificació es realitze en ocasió de la compareixença espontània de l'interessat o el seu representant en les oficines d'assistència en matèria de registre i sol·licite la comunicació o notificació personal en aqueix moment.

b) Quan per a assegurar l'eficàcia de l'actuació administrativa resulte necessari practicar la notificació per lliurament directe d'un empleat públic de l'Administració notificant.

- així mateix s'estableixen dos supòsits en els quals no cap la notificació electrònica (art. 41.2):

a) Aquells en els quals l'acte a notificar vaja acompanyat d'elements que no siguen susceptibles de conversió en format electrònic.

b) Els que continguen mitjans de pagament a favor dels obligats, tals com a xecs.

- s'estableix expressament que l'Administració, en els procediments iniciats d'ofici, pot consultar les bases de dades de l'INE a l'efecte de recaptar les dades sobre el domicili de l'interessat, si bé únicament als efectes d'iniciació del procediment.

- s'estableix també la possibilitat que els interessats puguen identificar un dispositiu electrònic i/o una adreça de correu electrònic per a l'enviament d'avisos de posada a la disposició de notificacions electròniques; en aquest cas l'Administració està obligada a enviar aquest avís. S'estableix expressament que la falta de l'enviament d'aquest avís no impedeix que la notificació, si es practica, siga considerada plenament vàlida.

- En cas que l'interessat fóra notificat per diferents vies es pren com a data de notificació la de la que s'haguera produït en primer lloc.

Quan les **notificacions en paper**, destaca en la nova regulació el següent:

- que encara que es practique en paper la notificació ha de ser posada a la disposició de l'interessat en la seu electrònica de l'Administració actuant.

- quan es practique en el domicili de l'interessat únicament pot fer-se càrrec de la mateixa persona diferent de l'interessat si és major de 14 anys i fa constar la seua identitat.

- es mantenen els dos intents de notificació, però s'introdueix com a novetat que si el primer intent de notificació infructuosa es realitza abans de les 15:00 hores, el segon intent ha de realitzar-se després de les 15:00 hores i viceversa, deixant en tot cas un marge de diferència de tres hores entre tots dos intents de notificació.

Quant a les **notificacions electròniques**:

- es practicaran mitjançant compareixença en la seu electrònica de l'Administració o Organisme actuant, a través de l'adreça electrònica habilitada única o mitjançant tots dos sistemes, segons dispose cada Administració o Organisme.

- s'entén per compareixença en la seu electrònica, l'accés per l'interessat o el seu representant degudament identificat al contingut de la notificació.

- s'entenen practicades en el moment en què es produïska l'accés al seu contingut.

- s'entén rebutjada quan hagen transcorregut deu dies naturals des de la posada a la disposició de la notificació sense que s'accedisca al seu contingut.

Quant a la **publicació d'actes administratius**, es manté el règim contingut en la LRJPAC (que va ser modificat mitjançant la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de Racionalització del Sector Públic), de:

- publicació **en el BOE** en el cas que els interessats en un procediment siguen desconeguts, s'ignore el lloc de la notificació o bé, intentada aquesta, no s'haguera pogut practicar (la "notificació infructuosa/edictal"), sent facultatius els anuncis previs en el butlletí oficial de la Comunitat Autònoma o de la província o al tauler d'edictes de l'Ajuntament de l'últim domicili de l'interessat, o del Consolat o Secció Consular de l'Ambaixada corresponent.

- la publicació **en el diari oficial** que corresponga, segons com siga l'Administració de la qual vinga l'acte, per als actes que han de publicar-se per prescripció de la norma reguladora del procediment de què es tracte, perquè ho aconsellen raons d'interès públic apreciades per l'òrgan competent o per als casos ja previstos en la normativa anterior (actes que tenen per destinatari una pluralitat indeterminada de persones, quan l'Administració estime que la notificació efectuada a un sol interessat és insuficient per a garantir la notificació a tots i actes integrants d'un procediment selectiu o de concurrència competitiva de qualsevol tipus).

El que sí que constitueix una novetat és la previsió continguda en l'apartat 4 de l'article 45 que "la publicació d'actes i comunicacions que, per disposició legal o reglamentària haja de practicar-se en tauler d'anuncis o edictes, s'entendrà complida per la seua publicació en el diari oficial corresponent", en la línia de la simplificació procedimental i reducció de càrregues administratives.

TÍTOL IV.- DE LES DISPOSICIONS SOBRE EL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU COMÚ (Arts. 53 a 105).

S'enuncien en l'article 53 els drets "de l'interessat en el procediment administratiu" distingint-los dels drets "de les persones en les seues relacions amb l'Administració" que es regulen en l'article 13. De la nova regulació destaca el dret reconegut a l'interessat a no presentar documents originals llevat que, de manera excepcional, la normativa reguladora aplicable establisca el contrari, i, si excepcionalment ha de presentar un document original, tindrà dret a obtenir una còpia autenticada d'aquest.

Quant a les disposicions del procediment administratiu comú destaquen les següents novetats:

1) Destaca que els anteriors procediments especials sobre potestat sancionadora i de responsabilitat patrimonial que la LRJPAC regulava en títols separats, ara s'han integrat com a especialitats del procediment administratiu comú dins del Títol IV.

Com a especialitats dels procediments de naturalesa sancionadora es regulen: l'inici dels procediments (art. 63), acord d'iniciació (art. 64), terminació (article 85), proposta de resolució (article 89), especialitats en la resolució (article 90).

Com a especialitats dels procediments de responsabilitat patrimonial es regula: l'inici dels procediments de responsabilitat patrimonial (art. 65), les sol·licituds d'iniciació,

la sol·licitud d'informes i dictàmens (art. 81), la resolució (article 91), competència per a la resolució del procediment (article 92), tràmit d'audiència (art. 82.5), terminació convencional (art. 86,5)

Açò s'ha de complementar amb la regulació dels principis generals en aquests àmbits que es contenen ara en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, concretament en els seus capítols III i IV del Títol Preliminar, articles 25 a 37.

2) Quant al procediment administratiu comú, destacar que admet una tramitació ordinària i una tramitació d'urgència (continguda en l'article 33), la qual cosa ja es contemplava en la regulació de la LRJPAC. La novetat resideix en la **tramitació simplificada del procediment** que es regula en l'article 96 de la Llei, que si bé ja existia en la regulació anterior per a procediments de responsabilitat patrimonial i en procediments de naturalesa sancionadora, ara s'ha estès a tots els procediments amb caràcter general.

Respecte de la tramitació simplificada destacar que:

- pot acordar-se d'ofici o a sol·licitud de l'interessat quan raons d'interès públic o la falta de complexitat del procediment així ho aconsellen.
- ha de notificar-se l'acord adoptat sobre aquest tema als interessats.
- ha de mantenir-se la tramitació ordinària si algun interessat s'oposa, excepte en el procediment sancionador en el qual no cap oposició expressa de l'interessat.
- el procediment per a l'adopció del procediment simplificat a instàncies de l'interessat es regula en el punt 3 de l'article 96.
- el procediment ha de ser resolt en 30 dies, a comptar des que es notifique a l'interessat l'acord de tramitació simplificada.
- consta únicament dels següents tràmits (96.6):
  - a) Inici del procediment d'ofici o a sol·licitud de l'interessat.
  - b) Esmena de la sol·licitud presentada, si escau.
  - c) Al·legacions formulades a l'inici del procediment durant el termini de cinc dies.
  - d) Tràmit d'audiència, únicament quan la resolució vaja a ser desfavorable per a l'interessat.
  - e) Informe del servei jurídic, quan aquest siga preceptiu.
  - f) Informe del Consell General del Poder Judicial, quan aquest siga preceptiu.

g) Dictamen del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la Comunitat Autònoma en els casos en què siga preceptiu. Des que se sol·licite el dictamen al Consell d'Estat, o òrgan equivalent, fins que aquest siga emès, es produirà la suspensió automàtica del termini per a resoldre. L'òrgan competent sol·licitarà l'emissió del dictamen en un termini tal que permeta complir el termini de resolució del procediment. El dictamen podrà ser emès en el termini de quinze dies si així ho sol·licita l'òrgan competent.

En tot cas, en l'expedient que es remeta al Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent, s'inclourà una proposta de resolució. Quan el dictamen siga contrari al fons de la proposta de resolució, amb independència que s'atenga o no aquest criteri, l'òrgan competent per a resoldre acordarà continuar el procediment conformement a la tramitació ordinària, la qual cosa es notificarà als interessats. En aquest cas, s'entendran convalidades totes les actuacions que s'hagueren realitzat durant la tramitació simplificada del procediment, a excepció del dictamen del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent.

h) Resolució.

- es disposa expressament que, en el cas que un procediment exigira la realització d'un tràmit no previst en l'apartat 6 de l'article 96, haurà de ser tramitat de manera ordinària.

3) S'incorpora a les fases d'iniciació, ordenació, instrucció i finalització del procediment l'ús generalitzat i obligatori de mitjans electrònics.

Destaca l'article 98.2, referit a les resolucions administratives o altres formes de finalització del procediment de les quals nasca una obligació de pagament derivada d'una sanció pecuniària, multa o qualsevol altre dret que haja d'abonar-se a la Hisenda Pública, i que imposa la seua realització preferentment, llevat que es justifique la impossibilitat de fer-ho, utilitzant mitjans electrònics com la targeta de crèdit i dèbit, transferència bancària, domiciliació bancària o qualssevol uns altres que s'autoritzen per l'òrgan competent en matèria d'Hisenda Pública.

També destaca la regulació de l'**expedient administratiu** establint-se el seu format electrònic i els documents que han d'integrar-lo.

En l'article 70 es defineix, per primera vegada en la llei de procediment administratiu, l'expedient administratiu com "el conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució administrativa, així com les diligències encaminades a executar-la", idèntica definició a la recollida en el ROF en el seu article 164.1). Es disposa que tindrà format electrònic i que a més dels documents que hagen d'integrar-lo ha de comprendre un índex numerat de tots els documents que continga quan es remeta. S'aclareix que no forma part de l'expedient la informació que tinga caràcter auxiliar o de suport, com la continguda en aplicacions, fitxers i bases de dades informàtiques, notes, esborranys, opinions,

resums, comunicacions i informes interns o entre òrgans o entitats administratives, així com els judicis de valor emesos per les Administracions Públiques, llevat que es tracte d'informes, preceptius i facultatius, sol·licitats abans de la resolució administrativa que pose fi al procediment.

Dins de la **fase d'iniciació** destaca:

La regulació de les mesures provisionals en l'article 56, d'una manera més detallada que en la LRJPAC, enumerant-se en el punt 3 del citat art. 56, les que poden acordar-se:

- a) Suspensió temporal d'activitats.
- b) Prestació de fiances.
- c) Retirada o intervenció de béns productius o suspensió temporal de serveis per raons de sanitat, higiene o seguretat, el tancament temporal de l'establiment per aquestes o altres causes previstes en la normativa reguladora aplicable.
- d) Embargament preventiu de béns, rendes i coses fungibles computables en metàl·lic per aplicació de preus certs.
- e) El dipòsit, retenció o immobilització de cosa moble.
- f) La intervenció i dipòsit d'ingressos obtinguts mitjançant una activitat que es considere il·lícita i la prohibició o cessació de la qual es pretenga.
- g) Consignació o constitució de dipòsit de les quantitats que es reclamen.
- h) La retenció d'ingressos a compte que hagen d'abonar les Administracions Públiques.
- i) Aquelles altres mesures que, per a la protecció dels drets dels interessats, prevegen expressament les lleis, o que s'estimen necessàries per a assegurar l'efectivitat de la resolució.

A l'inici del procediment per denúncia, regulat en l'article 62, resulta inovadora la modalitat prevista en el punt 4, "sol·licitud de clemència", que es produeix quan el denunciant ha participat en la comissió d'una infracció i existeixen altres infractors, en aqueix cas l'òrgan competent per a resoldre el procediment ha d'eximir el denunciant del pagament de la multa que li correspondria o un altre tipus de sanció, quan siga el primer a aportar elements de prova que permeten iniciar el procediment o comprovar la infracció, sempre que en el moment d'aportar-se aquells no es dispose d'elements suficients per a ordenar-la i es repare el perjudici causat. També l'òrgan competent per a resoldre ha de reduir l'import del pagament de la multa que li correspondria o, si escau, la sanció, quan no complint-se alguna de les condicions anteriors, el denunciant facilite elements de prova que aporten un valor afegit

significatiu respecte d'aquells dels quals es dispose. En tots dos casos és necessari que el denunciant cesse en la participació de la infracció i no haja destruït elements de prova relacionats amb l'objecte de la denúncia.

A més, en relació amb les denúncies s'aclareix expressament que la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment.

En la **fase d'instrucció**, s'introdueix dins del tràmit d'audiència la previsió, en el paràgraf segon de l'art. 82.1, que l'audiència als interessats serà anterior a la sol·licitud de l'informe de l'òrgan competent per a l'assessorament jurídic o a la sol·licitud del dictamen del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la Comunitat Autònoma, en el cas que aquests formaren part del procediment.

Pel que fa a la **fase de finalització** del procediment:

Es regulen expressament en l'article 87 les Actuacions Complementàries de tal manera que abans de dictar resolució, l'òrgan competent per a resoldre pot decidir, mitjançant acord motivat, la realització de les actuacions complementàries indispensables per a resoldre el procediment, no tenint tal consideració els informes que precedeixen immediatament la resolució final del procediment.

L'acord de realització d'actuacions complementàries ha de notificar-se als interessats, concedint-se'ls un termini de set dies per a formular les al·legacions que tinguen per pertinents després de la seua finalització. Aquestes actuacions complementàries han de practicar-se en un termini no superior a quinze dies. El termini per a resoldre el procediment queda suspès fins a la terminació de les actuacions complementàries.

Quant a la Resolució, s'estableix en l'article 88.7 que, quan la competència per a instruir i resoldre un procediment no recaiga en un mateix òrgan, serà necessari que l'instructor eleve a l'òrgan competent per a resoldre un proposta de resolució.

En regular-se la caducitat en l'article 95 després d'establir-se, igual que en la LRJPAC, que aquesta no produeix per si sola la prescripció de les accions del particular o de l'Administració però que els procediments caducats no interrompan el termini de prescripció, s'introdueix la possibilitat que en aquells casos en els quals siga possible la iniciació d'un nou procediment per no haver-se produït la prescripció, puguen incorporar-se a aquest els actes i tràmits el contingut dels quals s'haguera mantingut igual de no haver-se produït la caducitat. En tot cas, en el nou procediment hauran d'emplenar-se els tràmits d'al·legacions, proposició de prova i audiència a l'interessat.

TÍTOL V.- DE LA REVISIÓ D'ACTES EN VIA ADMINISTRATIVA (Arts. 106 a 126).

El Títol V es divideix en dos capítols dedicats a la revisió d'ofici (I) i al sistema de recursos administratius (II), mantenint-se les mateixes vies previstes en la LRJPAC,

és a dir, la revisió d'ofici i els mateixos recursos existents fins avui (alçada, potestatiu de reposició i extraordinari de revisió).

Dins del Capítol I, com a novetat, en l'article 109, dedicat a la revocació d'actes i rectificació d'errors, estableix que les Administracions Públiques poden revocar els seus actes de gravamen o desfavorables **mentre no haja transcorregut el termini de prescripció** mentre que en la LRJPAC en l'article 105 es disposava que podien revocar-se "en qualsevol moment".

Quant al Capítol II, dedicat als recursos administratius,

En enumerar els actes que posen fi a la via administrativa en l'article 114 s'afigen als ja previstos en la LRJPAC:

"a) Les resolucions dels recursos d'alçada.

b) Les resolucions dels procediments al fet que es refereix l'article 112.2.

c) Les resolucions dels òrgans administratius que manquen de superior jeràrquic, llevat que una Llei establisca el contrari.

d) Els acords, pactes, convenis o contractes que tinguen la consideració de finalitzadors del procediment";

els següents:

"e) La resolució administrativa dels procediments de responsabilitat patrimonial, qualsevol que anara el tipus de relació, pública o privada, que derive.

f) La resolució dels procediments complementaris en matèria sancionadora als quals es refereix l'article 90.4.

g) Les altres resolucions d'òrgans administratius quan una disposició legal o reglamentària així ho establisca".

Es regulen en l'article 116 causes d'inadmissió del recurs, qüestió que no contemplava la LRJPAC:

"a) Ser incompetent l'òrgan administratiu, quan el competent pertanguera a una altra Administració Pública. El recurs haurà de remetre's a l'òrgan competent, d'acord amb l'establert en l'article 14.1 de la Llei de Règim Jurídic del Sector Públic.

b) Mancar de legitimació el recurrent.

c) Tractar-se d'un acte no susceptible de recurs.

d) Haver transcorregut el termini per a la interposició del recurs.

e) *Mancar el recurs manifestament de fonament*”.

Es regula en l'article 117 la **suspensió de l'execució dels actes impugnats**, destacant la diferent regulació del termini per a entendre suspesa l'execució de l'acte. Així, la LRJPAC establia en el seu article 111.3 que *“l'execució de l'acte impugnat s'entendrà suspesa si transcorreguts trenta dies des que la sol·licitud de suspensió haja tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per a decidir sobre aquella, aquest no ha dictat resolució expressa sobre aquest tema”*, per al còmput dels trenta dies calia tenir en compte que aquests eren hàbils, per tant s'excloïen del còmput diumenges i els festius. A diferència d'açò, l'actual article 117 de la Llei 39/2015 disposa que *“l'execució de l'acte impugnat s'entendrà suspesa si transcorregut un mes des que la sol·licitud de suspensió haja tingut entrada en el registre electrònic de l'Administració o Organisme competent per a decidir sobre aquella, l'òrgan a què competisca resoldre el recurs no ha dictat i notificat resolució expressa sobre aquest tema”*, havent de tenir-se en compte per al còmput del termini del mes el que es disposa en l'article 30.4.

També difereix de l'anterior regulació el tractament de la prolongació de la suspensió després d'esgotada la via administrativa quan existisca mesura cautelar i els efectes d'aquesta s'estenguen a la via contenciosa administrativa. En la LRJPAC es regulava com a potestativa (*“La suspensió podrà perllongar-se...”*) mentre que en l'actual Llei és imperativa: *“la suspensió es perllongarà després d'esgotada la via administrativa quan, havent-ho sol·licitat prèviament l'interessat, existisca mesura cautelar i els efectes d'aquesta s'estenguen a la via contenciosa administrativa”*.

Novetat de la Llei 39/2015 és l'article 120, relatiu a la **pluralitat de recursos administratius que porten causa d'un mateix acte administratiu** que haja de conèixer una Administració. En aqueix cas, si s'haguera interposat un recurs judicial contra una resolució administrativa o bé contra el corresponent acte presumpte desestimatori del qual porten causa, l'òrgan administratiu podrà acordar la suspensió del termini per a resoldre fins que recaiga pronunciament judicial, havent de notificar-se als interessats l'acord de suspensió, que és susceptible de recurs. Recaigut el pronunciament judicial, serà comunicat als interessats i l'òrgan administratiu competent per a resoldre podrà dictar resolució sense necessitat de realitzar cap tràmit addicional, excepte el d'audiència, quan escaiga.

Aquesta mesura suspensiva permetrà una uniformitat en la resposta i l'agilitació a l'hora de resoldre els recursos que s'hagen plantejat, que quedaran pendents a l'espera del pronunciament judicial que haja recaigut, coneixent l'Administració el criteri de l'òrgan judicial a l'hora de resoldre la resta de reclamacions plantejades.

També constitueix una novetat la supressió, amb caràcter general, de les reclamacions prèvies en via civil i laboral, fonamentalment a causa de l'escassa utilitat pràctica que han demostrat fins avui. No obstant açò, cal tenir en compte que la Disposició Final Tercera modifica determinats preceptes de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, i manté la reclamació prèvia en via

administrativa en alguns procediments específics.

TÍTOL VI.- DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA I DE LA POTESTAT PER A DICTAR REGLAMENTS I ALTRES DISPOSICIONS (Arts. 127 a 133).

Tanca la Llei 39/2015, el Títol VI “De la iniciativa legislativa i de la potestat per a dictar reglaments i altres disposicions”, la regulació de les quals dins del procediment administratiu comú constitueix una novetat de la Llei 39/2015.

Es distingeix entre la iniciativa legislativa i potestat per a dictar normes amb rang de llei (art. 127), que correspon al Govern de la Nació i als òrgans de govern de les Comunitats Autònomes, i la potestat reglamentària (art. 128) la titularitat de la qual correspon al Govern de la Nació, els òrgans de govern de les Comunitats Autònomes, i els òrgans de govern locals.

Es disposa, com a manifestació del principi de jerarquia normativa, el caràcter subordinat dels reglaments i disposicions administratives respecte a la Constitució i les lleis no podent aquests regular aquelles matèries que la Constitució o els Estatuts d'Autonomia reconeixen de la competència de les Corts Generals o de les Assemblees Legislatives de les Comunitats Autònomes, sense perjudici de la seua funció de desenvolupament o col·laboració pel que fa a la llei, i s'aclareix que no podran tipificar delictes, faltes o infraccions administratives, establir penes o sancions, així com tributs, exaccions parafiscals o altres càrregues o prestacions personals o patrimonials de caràcter públic, no podent vulnerar els preceptes d'una altra disposició administrativa de rang superior.

S'introdueixen els “**Principis de bona regulació**” en l'article 129, disposant-se que les Administracions Públiques, en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària han d'actuar d'acord amb aquells, havent de quedar justificada en l'exposició de motius o preàmbul dels projectes de llei i de reglaments la seua adequació a aquests.

Els denominats Principis de bona regulació són els següents:

- necessitat i eficàcia, en virtut dels quals la iniciativa normativa ha d'estar justificada per una raó d'interès general, basar-se en una identificació clara de les finalitats perseguides i ser l'instrument més adequat per a garantir-ne la consecució.
- proporcionalitat, en virtut del qual la iniciativa que es propose haurà de contenir la regulació imprescindible per a atendre la necessitat a cobrir amb la norma, després de constatar que no existeixen altres mesures menys restrictives de drets, o que imposen menys obligacions als destinataris.
- seguretat jurídica, en virtut del qual la iniciativa normativa s'exercirà de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea, per a generar un marc normatiu estable, previsible, integrat, clar i de certitud, que facilite

el seu coneixement i comprensió i, en conseqüència, l'actuació i presa de decisions de les persones i empreses.

- transparència, en virtut del qual les Administracions Públiques possibilitaran l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració, definiran clarament els objectius de les iniciatives normatives i la seua justificació en el preàmbul o exposició de motius; i possibilitaran que els potencials destinataris tinguen una participació activa en l'elaboració de les normes.

- eficiència, consistent a evitar càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitzar, en la seua aplicació, la gestió dels recursos públics. A més, quan la iniciativa normativa afecte les despeses o ingressos públics presents o futurs, s'hauran de quantificar i valorar les seues repercussions i efectes, i supeditar-se al compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

S'introdueixen diverses novetats quant a l'activitat normativa de les Administracions Públiques:

S'imposa a l'Administració la necessitat de la seua planificació havent de fer-se públic un PLA NORMATIU, de caràcter anual, en el qual s'especifiquen les iniciatives legals o reglamentàries que seran elevades per a la seua aprovació l'any següent, havent de publicar-se aquest Pla en el Portal de Transparència de cada Administració.

També s'estableix l'obligació d'AVALUACIÓ NORMATIVA, consistent en l'obligació de les Administracions de revisar periòdicament la seua normativa vigent per a adaptar-la als principis de bona regulació, i comprovar en quina mesura les normes en vigor han aconseguit els objectius previstos, i si estava justificat i correctament quantificat el cost i les càrregues que s'hi imposaven, i el resultat d'aquesta avaluació haurà de plasmar-se en un informe que ha de fer-se públic amb el detall, periodicitat i per l'òrgan que determine la normativa reguladora de cada Administració.

També com a novetat destaca la regulació de la PARTICIPACIÓ dels ciutadans en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, a través dels següents mecanismes:

- La consulta pública: amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament se substanciarà una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent, en la qual es recaptarà l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma, sobre:

a) Els problemes que es pretén solucionar amb la iniciativa.

b) La necessitat i oportunitat de la seua aprovació.

c) Els objectius de la norma.

d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

- Audiència i informació pública: quan la norma afecte els drets i interessos legítims de les persones, el centre directiu competent publicarà el text en el portal web corresponent, amb l'objecte de donar audiència als ciutadans afectats i recaptar quantes aportacions addicionals puguen fer-se per altres persones o entitats. Així mateix, podrà també recaptar-se directament l'opinió de les organitzacions o associacions reconegudes per llei que agrupen o representen les persones els drets o interessos legítims de les quals es veguen afectats per la norma i les finalitats de la qual guarde relació directa amb el seu objecte.

En tot cas han de posar-se a la disposició dels potencials destinataris de la norma tots els documents amb la informació necessària perquè hi puguen emetre la seua opinió fonamentadament.

Pot prescindir-se d'aquests tràmits de consulta, audiència i informació pública en els següents suposats:

- quan es tracte de normes pressupostàries o organitzatives.
- quan concórreguen raons greus d'interès públic.
- quan la proposta normativa no tinga un impacte significatiu en l'activitat econòmica, no impose obligacions rellevants als destinataris o regule aspectes parcials d'una matèria

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Especialitats per raó de la matèria.

S'estableix una sèrie d'actuacions i procediments que es regiran per la seua normativa específica i, supletòriament, per allò previst en la Llei, entre les quals cal destacar les d'aplicació dels tributs i revisió en matèria tributària i duanera, les de gestió, inspecció, liquidació, recaptació, impugnació i revisió en matèria de Seguretat Social i Desocupació, on s'entenen compresos, entre uns altres, els actes d'enquadrament i afiliació de la Seguretat Social i les aportacions econòmiques per acomiadaments que afecten treballadors de cinquanta o més anys en empreses amb beneficis, així com les actuacions i procediments sancionadors en matèria tributària i duanera, en l'ordre social, en matèria de trànsit i seguretat vial, i en matèria d'estrangeria.

Disposició addicional segona. Adhesió de les Comunitats Autònomes i Entitats Locals a les plataformes i registres de l'Administració General de l'Estat.

En aquesta Disposició s'estableix que per a complir amb allò previst en matèria de

registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, arxiu electrònic únic, plataforma d'intermediació de dades i punt d'accés general electrònic de l'Administració, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals podran adherir-se voluntàriament i a través de mitjans electrònics a les plataformes i registres establits a aquest efecte per l'Administració General de l'Estat. La seua no-adhesió, haurà de justificar-se en termes d'eficiència conforme a l'art. 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Suficiència Financera.

En el cas que una Comunitat Autònoma o una Entitat Local justifique davant el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques que pot prestar el servei d'una manera més eficient, d'acord amb els criteris previstos, i opte per mantenir el seu propi registre o plataforma, haurà de garantir que aquest compleix amb els requisits de l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat, l'Esquema Nacional de Seguretat, i les seues normes tècniques de desenvolupament, de manera que es garantisca la seua compatibilitat informàtica i interconnexió, així com la transmissió telemàtica de les sol·licituds, escrits i comunicacions que es realitzen en els seus corresponents registres i plataformes.

Referent a allò previst en aquesta Disposició addicional, la Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (DTIC) depenent de la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques, ha publicat una "Guia per a facilitar a les Entitats Locals el compliment de les obligacions digitals de les Lleis 39 i 40/2015" i ha posat a disposició de les entitats locals una sèrie d'eines. Per a l'accés i ús d'aquestes eines per part de les Entitats Locals s'ha dissenyat un model basat en la coordinació i assessorament per part de les Delegacions i Subdelegacions de Govern, de tal manera que:

a) Municipis de menys de 20.000 habitants.

Han de contactar amb la seua Diputació provincial, que li oferirà els serveis d'Administració Electrònica, ja que açò es troba inclòs entre les seues competències (art. 36.1.g LBRL). En el cas que l'Entitat Local ja dispose d'eines tecnològiques han de posar-se en contacte amb la seua Diputació que s'encarregarà de garantir la interoperabilitat d'aquestes eines amb les de l'Estat.

b) Municipis de més de 20.000 habitants.

Han de contactar amb la Delegació o Subdelegació de Govern que assenyalaran la via per a adherir-se al Conveni per a la prestació mútua de solucions bàsiques d'Administració electrònica, signat per la seua Comunitat Autònoma. En el cas de la Comunitat Valenciana aquest Conveni va ser publicat en virtut de la Resolució de 14 de juny de 2016, de la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques, en el BOE núm. 157, de 30 de juny de 2016. En el cas que l'Entitat Local ja dispose d'eines tecnològiques han de posar-se en contacte amb la Delegació o Subdelegació de Govern per a informar-los de la seua situació tecnològica, la qual cosa resulta necessària per al seguiment de la implantació de l'Administració Electrònica a Espanya per l'Administració de l'Estat. A més, ha de tenir-se en compte que és

possible que haja de realitzar-se alguna actuació tècnica per assolir la interoperabilitat exigida per la llei.

c) Un altre tipus d'entitats locals (àrees metropolitanes o mancomunitats): han de contactar amb la Delegació o Subdelegació del Govern per a rebre assessorament sobre el sistema d'adhesió.

Disposició addicional tercera. Notificació per mitjà d'anunci publicat en el Butlletí Oficial de l'Estat.

S'estableix que el BOE posarà a la disposició de les diverses Administracions Públiques, un sistema automatitzat de remissió i gestió telemàtica per a la publicació dels anuncis de notificació en aquell, previstos en l'article 44 de la Llei, sistema que ha de garantir la celeritat de la publicació, la seua correcta i fidel inserció, així com la identificació de l'òrgan remitent, disposant-se que la publicació d'aquests anuncis s'efectuarà sense cap contraprestació econòmica.

Actualment la publicació d'aquests anuncis en el BOE es realitza a través del Sistema Integrat del Tauler Edictal (TEU) al que s'accedeix a través del portal web del Butlletí Oficial de l'Estat.

Disposició addicional quarta. Oficines d'assistència en matèria de registres.

S'estableix l'obligació de les Administracions Públiques de mantenir permanentment actualitzat en la corresponent seu electrònica un directori geogràfic que permeta a l'interessat identificar l'oficina d'assistència en matèria de registres més pròxima al seu domicili,

Disposició addicional cinquena. Actuació administrativa dels òrgans constitucionals de l'Estat i dels òrgans legislatius i de control autonòmics.

Disposa que l'actuació administrativa dels òrgans competents del Congrés dels Diputats, del Senat, del Consell General del Poder Judicial, del Tribunal Constitucional, del Tribunal de Comptes, del Defensor del Poble, de les Assemblees Legislatives de les Comunitats Autònomes i de les institucions autonòmiques anàlogues al Tribunal de Comptes i al Defensor del Poble, es regirà pel previst en la seua normativa específica, en el marc dels principis que inspiren l'actuació administrativa d'acord amb aquesta Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

La **Disposició Transitòria 1^a** es refereix a l'arxiu de documents corresponents a procediments administratius ja iniciats abans de l'entrada en vigor de la Llei (02/10/2016), que es regirà pel que es disposa en la normativa anterior. Quan els documents en paper associats a procediments administratius finalitzats amb anterioritat a aquesta data, hauran de digitalitzar-se en la mesura en què resulte

possible.

La **Disposició Transitòria 2^a** estableix per a l'Administració de l'Estat regles transitòries referides al Registre electrònic i arxiu electrònic únic.

La **Disposició Transitòria 3^a** estableix el règim transitori dels procediments una vegada entre en vigor la LPACAP, establint les següents regles:

- a) Als procediments ja iniciats abans de l'entrada en vigor de la Llei, aquesta no els serà aplicable, regint-se per la normativa anterior.
- b) Els procediments de revisió d'ofici iniciats després de l'entrada en vigor de la present Llei se substanciaran per les normes establides en aquesta.
- c) Els actes i resolucions dictats amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei es regiran, quant al règim de recursos, per les disposicions d'aquesta.
- d) Els actes i resolucions pendents d'execució a l'entrada en vigor d'aquesta Llei es regiran per a la seua execució per la normativa vigent quan es van dictar.
- e) Mancant previsions expressives establides en les corresponents disposicions legals i reglamentàries, les qüestions de Dret transitori que se susciten en matèria de procediment administratiu es resoldran d'acord amb els principis establits en els apartats anteriors.

La **Disposició Transitòria 4^a** disposa que mentre no entren en vigor les previsions relatives al registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, punt d'accés general electrònic de l'Administració i arxiu únic electrònic, el 2 d'octubre de 2018, les Administracions Públiques mantindran els mateixos canals, mitjans o sistemes electrònics vigents relatius a aquestes matèries, que permeten garantir el dret de les persones a relacionar-se electrònicament amb les Administracions.

Finalment la **Disposició Transitòria 5^a** estableix una previsió específica per a procediments administratius de responsabilitat patrimonial derivats de la declaració d'inconstitucionalitat d'una norma o el seu caràcter contrari al Dret de la Unió Europea, iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, que es resoldran d'acord amb la normativa vigent en el moment de la seua iniciació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA. DEROGACIÓ NORMATIVA

A més de derogar totes les normes d'igual o inferior rang en allò que contradiguen o s'oposen al que es disposa en la Llei, deroga expressament les següents normes:

- a) Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

- b) Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als Serveis Públics.
- c) Els articles 4 a 7 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible.
- d) Reial decret 429/1993, de 26 de març, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments de les Administracions Públiques en matèria de responsabilitat patrimonial.
- e) Reial-decret 1.398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament del Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora.
- f) Reial-decret 772/1999, de 7 de maig, pel qual es regula la presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions davant l'Administració General de l'Estat, l'expedició de còpies de documents i devolució d'originals i el règim de les oficines de registre.
- g) Els articles 2.3, 10, 13, 14, 15, 16, 26, 27, 28, 29.1.a), 29.1.d), 31, 32, 33, 35, 36, 39, 48, 50, els apartats 1, 2 i 4 de la disposició addicional primera, la disposició addicional tercera, la disposició transitòria primera, la disposició transitòria segona, la disposició transitòria tercera i la disposició transitòria quarta del Reial-decret 1.671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als Serveis Públics.

Fins que, d'acord amb el que es disposa en la disposició final setena, produïsquen efectes les previsions relatives al registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, punt d'accés general electrònic de l'Administració i arxiu únic electrònic, es mantindran en vigor els articles de les normes previstes en les lletres a), b) i g) relatius a les matèries esmentades.

DISPOSICIONS FINALS

A més de l'explicitació dels títols competencials invocats per a l'aprovació de la Llei continguda en la Disposició final 1^a, destacar:

- la Disposició final 3ª modifica la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, en concret els seus articles 64 (Excepcions a la conciliació o mediació prèvies), 69 (Esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial social), 70 (Excepcions a l'esgotament de la via administrativa), 72 (Vinculació respecte a la reclamació administrativa prèvia en matèria de prestacions de Seguretat Social o via administrativa prèvia), 73 (Efectes de la reclamació administrativa prèvia en matèria de prestacions de Seguretat Social), 85 (Realització de judici), 103 (Presentació de la demanda per acomiadament) i 117 (Requisit d'esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial).

- la Disposició final 5ª estableix el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor de la Llei, per a adequar-la a les normes reguladores estatals, autonòmiques i locals dels

diferents procediments normatius que siguen incompatibles amb aquell que s'hi preveu.

- la Disposició final 6ª faculta el Consell de Ministres i al Ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, en l'àmbit de les seues competències, per a dictar quantes disposicions reglamentàries siguen necessàries per al desenvolupament de la Llei, així com per a acordar les mesures necessàries per a garantir l'efectiva execució i implantació de les previsions d'aquesta.

- Finalment, la Disposició Final 7ª regula l'entrada en vigor de la Llei a l'any de la seua publicació, és a dir, el 2 d'octubre de 2016; no obstant açò, cal tenir en compte les següents referències temporals:

a) fins al 2 d'octubre de 2017 (un any a partir de l'entrada en vigor de la Llei) disposen de termini les Administracions Públiques per a adequar a la LPACAP les normes reguladores dels diferents procediments que siguen incompatibles amb aquella.

b) Fins al 2 d'octubre de 2018 (dos anys de l'entrada en vigor de la Llei) no produiran efecte les disposicions relatives al registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, registre d'empleats públics habilitats, punt d'accés general electrònic de l'Administració i arxiu únic electrònic.

LLEI 40/2015, D'1 D'OCTUBRE, DE
RÈGIM JURÍDIC DEL SECTOR
PÚBLIC

Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic

La reforma integral de l'organització i funcionament de les administracions s'ha articulada en dos eixos fonamentals: l'ordenació de les relacions *ad extra* de les administracions amb els ciutadans i les empreses, i la regulació *ad intra* del funcionament intern de cada administració i de les relacions entre aquestes.

La Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, respon al segon dels eixos mencionats, i inclou, d'una banda, la legislació bàsica sobre règim jurídic administratiu aplicable a totes les administracions públiques; i, d'una altra banda, el règim jurídic específic de l'Administració General de l'Estat, on s'inclou tant l'anomenada Administració institucional, com l'Administració perifèrica de l'Estat. La llei també conté la regulació sistemàtica de les relacions internes entre les administracions, i s'estableixen els principis generals d'actuació i les tècniques de relació entre els diferents subjectes públics. Queda així sistematitzat l'ordenament de les relacions *ad intra* i *inter* administracions, que es complementa amb la normativa pressupostària, fonamentalment la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària i les lleis anuals de pressupostos generals de l'Estat.

La llei consta de 158 articles que s'articulen al voltant d'un títol preliminar que regula les disposicions generals, els principis d'actuació i funcionament del sector públic, tres títols, el primer es dedica a l'Administració General de l'Estat, el segon a l'organització i funcionament del sector públic institucional i el tercer a les relacions interadministratives. A més, disposa de 22 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries, una disposició derogatòria única i 18 disposicions finals.

No obstant això i pel que interessa a l'Administració Local, cal ressaltar que de tot l'articulat de la llei únicament és directament aplicable a l'Administració Local tal com resulta de la disposició final catorze, apartat 2:

- El títol preliminar, a excepció de la subsecció 2a de la secció 3a del capítol II (articles del 19 al 22).
- Del títol II. Organització i funcionament del Sector públic institucional: el capítol I, el capítol VI (a excepció de l'article 123.2) i l'article 129, inclòs en el capítol VII.
- El títol III. Relacions interadministratives.

Importants pel que fa a l'Administració Local també són les disposicions addicionals vuitena, novena, deu i vint-i-una, la disposició transitòria quarta.

Quant a les disposicions finals, cal indicar que contenen diverses modificacions normatives:

- Disposició final primera. Modificació de la Llei 23/1982, de 16 de juny, Reguladora del Patrimoni Nacional.

- Disposició final segona. Modificació del Reial Decret Llei 12/1995, de 28 de desembre, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera.
- Disposició final tercera. Modificació de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.
- Disposició final quarta. Modificació de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.
- Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal.
- Disposició final sisena. Modificació de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.
- Disposició final setena. Modificació de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.
- Disposició final vuitena. Modificació de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.
- Disposició final novena. Modificació del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.
- Disposició final deu. Modificació de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013.
- Disposició final onze. Modificació de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'Ordenació, Supervisió i Solvència de les Entitats Asseguradores i Reasseguradores.

Especialment important és la disposició final novena, que modifica diversos preceptes del Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, i en relació amb la seua aplicació cal remetre's a allò que estableix la disposició transitòria quarta. La modificació del TRLCSP va entrar en vigor als 20 dies de la publicació de la Llei en el BOE el 02/10/2015.

Finalment, la disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen, contradiguen o siguen incompatibles amb el que es disposa en la present Llei i, especialment:

- a) *L'article 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.*
- b) *L'article 110 del text refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim Local aprovat pel Reial decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril.*

c) *Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.*

d) *Els articles 44, 45 i 46 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.*

i) *Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'Agències Estatals per a la Millora dels Serveis Públics.*

f) *Els articles 12, 13, 14 i 15 i la disposició addicional sisena de la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de Racionalització del Sector Públic i altres mesures de reforma administrativa.*

g) *L'article 6.1.f), la disposició addicional tercera, la disposició transitòria segona i la disposició transitòria quarta del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics.*

h) *Els articles 37, 38, 39 i 40 del Decret de 17 de juny de 1955 pel qual s'aprova el Reglament de Serveis de les Corporacions Locals.*

Fins que, d'acord amb el que s'ha previst en la disposició addicional quarta, concloga el termini d'adaptació de les agències existents en el sector públic estatal, es mantindrà en vigor la Llei 28/2006, de 18 de juliol.”

Quant a l'entrada en vigor de la llei, la disposició final divuit estableix que entrarà en vigor l'any de la publicació en el *Boletín Oficial del Estado*, per tant, el 02/10/2016, a excepció d'una sèrie de modificacions que van entrar en vigor l'endemà de la publicació en el BOE, que va tenir lloc el 02/10/2015.

TÍTOL PRELIMINAR. DISPOSICIONS GENERALS, PRINCIPIS D'ACTUACIÓ I FUNCIONAMENT DEL SECTOR PÚBLIC (articles de l'1 al 52)

El **capítol I** es dedica a **les disposicions generals**.

En l'article 1 es defineix l'objecte de la llei que disposa que aquesta estableix i regula les bases del règim jurídic de les administracions públiques, els principis del sistema de responsabilitat de les administracions públiques i de la potestat sancionadora, així com l'organització i el funcionament de l'Administració General de l'Estat i del seu sector públic institucional per al desenvolupament de les seues activitats.

Respecte de l'àmbit subjectiu d'aplicació de la llei el centre de gravetat es trasllada des de les administracions públiques a les quals fa referència l'article 2 de la LRJPAC al concepte de **sector públic**, que segons l'article 2.1 de la Llei 40/2015 està integrat per:

a) L'Administració General de l'Estat.

- b) Les administracions de les comunitats autònomes.
- c) Les entitats que integren l'Administració Local.
- d) El sector públic institucional.

Al seu torn s'estableix que el sector públic institucional s'integra per (article 2.2):

- a) Qualsevol organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents de les administracions públiques.
- b) Les entitats de dret privat vinculades o dependents de les administracions públiques que quedaran subjectes al que es disposa en les normes d'aquesta llei que específicament es referisquen a aquestes, en particular als principis previstos en l'article 3, i, en tot cas, quan exercisquen potestats administratives.
- c) Les universitats públiques que es regiran per la seua normativa específica i supletòriament per les previsions de la present llei.

S'indica en el punt 3 de l'article 2 que tenen la consideració d'administracions públiques l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, les entitats que integren l'Administració Local, així com els organismes públics i entitats de dret públic previstos en la lletra a) de l'apartat 2, és a dir organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents de les administracions públiques.

No obstant això, malgrat aquesta declaració de les entitats que integren el sector públic i la denominació de la llei, de règim jurídic del sector públic, tal com s'ha indicat al principi, una part important de la llei es refereix exclusivament a l'Administració General de l'Estat, i se centra aquest document a analitzar les repercussions de la llei per a entitats que integren l'Administració Local.

Els articles 3 i 4 enuncien els **principis d'actuació de les administracions públiques**. Entre els principis generals, que hauran de respectar totes les administracions públiques en la seua actuació i en les seues relacions recíproques, a més de trobar-se els ja esmentats en la Constitució Espanyola d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, coordinació, i submissió plena a la llei i al dret, s'afigen els següents:

- a) Servei efectiu als ciutadans.
- b) Simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans.
- c) Participació, objectivitat i transparència de l'actuació administrativa.
- d) Racionalització i agilitat dels procediments administratius i de les activitats

materials de gestió.

- i) Bona fe, confiança legítima i lleialtat institucional.
- f) Responsabilitat per la gestió pública.
- g) Planificació i direcció per objectius i control de la gestió i avaluació dels resultats de les polítiques públiques.
- h) Eficàcia en el compliment dels objectius fixats.
- i) Economia, suficiència i adequació estricta dels mitjans a les finalitats institucionals.
- j) Eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics.
- k) Cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques.

S'estableix **l'obligació que les administracions públiques es relacionen entre si, amb els seus òrgans i amb el seu sector institucional per mitjans electrònics** que asseguren la interoperabilitat i seguretat dels sistemes i solucions adoptades per cadascuna d'aquestes, amb garantia de la protecció de les dades de caràcter personal i que faciliten preferentment la prestació conjunta de serveis als interessats.

A més, s'estableix en l'article 4 que quan en l'exercici de les seues competències les administracions públiques establisquen mesures que limiten l'exercici de drets individuals o col·lectius o exigisquen el compliment de requisits per al desenvolupament d'una activitat, han d'aplicar el principi de proporcionalitat i triar la mesura menys restrictiva, i motivar la seua necessitat per a la protecció de l'interès públic, així com justificar la seua adequació per a aconseguir les finalitats que es persegueixen, sense que, en cap cas, es produïsquen diferències de tracte discriminatòries, i s'hauran d'avaluar periòdicament els efectes i resultats obtinguts.

El **capítol II** es refereix als **òrgans de les administracions públiques** i regula el concepte d'òrgan administratiu (secció 1a), el règim de competència dels òrgans (secció 2a), els òrgans col·legiats de les administracions públiques (secció 3a) i el règim d'abstenció i recusació (secció 4a).

Es defineixen els **òrgans administratius** en l'article 5 com les unitats administratives a les quals s'atribuïsquen funcions que tinguen efectes jurídics davant de tercers, o l'actuació dels quals tinga caràcter preceptiu, corresponent a cada administració pública delimitar, en el seu respectiu àmbit competencial, les unitats administratives que configuren els òrgans administratius propis de les especialitats derivades de la seua organització.

En la línia d'eliminació de duplicitats administratives es regulen en l'article 5.3 els requisits que s'han de complir per a procedir a la creació d'òrgans administratius:

- a) Determinació de la seua forma d'integració en l'administració pública de què es tracte i la seua dependència jeràrquica.
- b) Delimitació de les seues funcions i competències.
- c) Dotació dels crèdits necessaris per a la posada en marxa i funcionament.

I, a més, s'estableix que no podran crear-se nous òrgans que suposen duplicació d'uns altres ja existents si al mateix temps no se suprimeix o restringeix degudament la competència d'aquests, i no es podrà procedir a la creació d'un nou òrgan sense que prèviament es comprove que no hi ha un altre en aquesta Administració pública que desenvolupe igual funció sobre el mateix territori i població.

Es regulen a continuació les **relacions interorgàniques**, en concret:

- Article 8 regula en termes generals la competència (article 12 de la LRJPAC).
- Article 9 regula la delegació de competències (article 13 de la LRJPAC).
- Article 10 l'avocació (article 14 de la LRJPAC).
- Article 11 l'encàrrec de gestió (article 15 de la LRJPAC).
- Article 12 la delegació de signatura (article 16 de la LRJPAC).
- Article 13 la suplència (article 17 de la LRJPAC).
- Article 14 les decisions sobre competència (article 20 de la LRJPAC).

Les novetats més destacades en aquest àmbit les trobem en la regulació, en l'article 11, dels encàrrecs de gestió, i les novetats respecte de la regulació de la LRJPAC són les següents:

- Es prohibeix expressament quant al seu contingut que puguen tenir per objecte prestacions pròpies dels contractes regulats en la legislació de contractes del sector públic. En cas que així fora, la seua naturalesa i el règim jurídic s'ajustaran a allò que s'ha previst en la legislació contractual.
- Quant a la seua formalització s'introdueix l'obligació, quan els encàrrecs de gestió es realitzen entre òrgans i entitats de dret públic de diferents administracions, que el conveni que es formalitze a aquest efecte siga publicat en el diari oficial corresponent segons l'administració a la qual pertanga l'òrgan que ho encarrega excepte el supòsit que es tracte de gestió ordinària dels serveis de les CCAA per les diputacions provincials que es regirà per la legislació de règim local (en la LRJPAC únicament es disposava que el conveni s'havia de publicar en el cas d'encàrrec de gestió entre òrgans i entitats pertanyents a la mateixa administració).

Quant als òrgans col·legiats cal partir que la disposició vint-i-una estableix que les disposicions previstes en la llei relatives als òrgans col·legiats no seran aplicables als òrgans col·legiats de govern de les entitats locals (ni als del govern de la nació ni de govern de les comunitats autònomes), atès que tenen la seua pròpia regulació en la legislació de règim local (LBRL, TRDLRL i ROF), no obstant això, cal tenir en compte el caràcter bàsic de la Llei 40/2015.

Al **règim dels òrgans col·legiats de les diferents administracions públiques** es dedica la secció 3ª del capítol II del títol preliminar (articles 15 a 24), que s'estructura en:

Subsecció 1^a "Funcionament" que comprèn:

- Article 15. Règim.
- Article 16. Secretari.
- Article 17. Convocatòries i sessions.
- Article 18. Actes.

Subsecció 2^a "Òrgans col·legiats en l'Administració General de l'Estat" (articles del 19 al 22), que s'ocupa dels òrgans col·legiats en l'Administració General de l'Estat. Cal tenir en compte que la disposició final 14 de la llei disposa que no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal, per la qual cosa no és objecte d'anàlisi en el present document.

Dins de la subsecció 1^a, les novetats més importants són:

L'obligació que estableix l'article 15.3 quant a la creació dels òrgans col·legiats que l'acord de creació i les normes de funcionament d'aquests, si dicten resolucions amb efectes jurídics davant de tercers, hagen de ser publicats en el butlletí o diari oficial de l'Administració pública en què s'integren i es poden donar publicitat addicional en altres mitjans i el responsable d'aquesta publicació és qui ostente la presidència d'aquest òrgan quan aquest estiga compost per representants de diferents administracions i/o organitzacions.

En l'article 17 referit a les convocatòries i sessions:

- La possibilitat introduïda en el punt 1 que els òrgans col·legiats puguen celebrar les seues sessions i adoptar acords tant de forma presencial com a distància, llevat que el seu reglament intern arrebegue expressament i excepcionalment el contrari. S'indica que en les sessions que se celebren a distància els seus membres es poden trobar en diferents llocs sempre que s'assegure per mitjans electrònics (incloent els telefònics i els audiovisuals) la identitat dels membres o persones que els suplisquen, el contingut de les seues manifestacions, el moment en què aquestes es produïsquen, així com la interactivitat i intercomunicació entre aquests en temps real

i la disponibilitat dels mitjans durant la sessió. Es consideren mitjans electrònics vàlids el correu electrònic, les audioconferències i les videoconferències.

- S'introdueix en el punt 2 últim paràgraf la possibilitat que quan estiguen reunits, de manera presencial o a distància, el secretari i tots els membres de l'òrgan col·legiat, o, si escau, les persones que els suplisquen, puguen constituir-se vàlidament com a òrgan col·legiat per a la celebració de sessions, deliberacions i adopció d'acords sense necessitat de convocatòria prèvia quan així ho decidisquen tots els seus membres.

- En el punt 3 s'estableix l'obligació, llevat que no siga possible, de remetre les convocatòries als membres de l'òrgan col·legiat a través de mitjans electrònics, i es farà constar en la mateixa l'ordre del dia juntament amb la documentació necessària per a la seua deliberació quan siga possible, les condicions en les quals se celebrarà la sessió, el sistema de connexió i, si escau, els llocs en què estiguen disponibles els mitjans tècnics necessaris per a assistir a la reunió i participar-hi.

- En el punt 5 s'estableix que els acords adoptats a distància s'entendran adoptats en el lloc on tinga la seu l'òrgan col·legiat i, en defecte d'això, on estiga situada la Presidència, previsió important a l'efecte d'impugnació d'aquests acords.

- La previsió que els certificats dels acords siga expedit per mitjans electrònics excepte manifestació expressa en contra de l'interessat, sempre que aquest no estiga obligat a relacionar-se electrònicament amb les administracions (punt 7), ja que en aquest cas estarà obligat a la utilització dels mitjans electrònics.

Quant a les actes, l'article 18, introdueix la possibilitat que puguen enregistrar-se les sessions que celebre l'òrgan col·legiat. El fitxer resultant de l'enregistrament, juntament amb el certificat expedit pel secretari de l'autenticitat i integritat d'aquest, i tots els documents en suport electrònic que s'utilitzaren com a documents de la sessió, es podran adjuntar a l'acta de les sessions sense necessitat de fer constar en aquesta els punts principals de les deliberacions, però, en tot cas, és necessari incloure en l'acta el contingut dels acords adoptats.

L'acta de cada sessió podrà aprovar-se en la mateixa reunió o en la immediata següent. El secretari elaborarà l'acta amb el vistiplau del president i la remetrà a través de mitjans electrònics als membres de l'òrgan col·legiat, els quals podran manifestar pels mateixos mitjans la seua conformitat o objeccions al text, a l'efecte de la seua aprovació, i es considera, en cas afirmatiu, aprovada en la mateixa reunió.

Quan s'haguera optat per l'enregistrament de les sessions celebrades o per la utilització de documents en suport electrònic, els suports hauran de conservar-se de manera que es garantisca la integritat i l'autenticitat dels fitxers electrònics corresponents i l'accés a aquests per part dels membres de l'òrgan col·legiat.

La secció 4ª del capítol II. Abstenció i recusació, comprèn:

- Article 23. Abstenció.

- Article 24. Recusació.

En aquesta matèria es manté la regulació anteriorment continguda en la LRJPAC únicament en la causa d'abstenció relativa al parentiu s'inclou ara "tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable" (article 23.2.b).

El capítol III regula els principis de la potestat sancionadora i el capítol IV els principis de la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

Amb les lleis 39 i 40 /2015 la potestat sancionadora i la responsabilitat patrimonial de l'Administració formalment han deixat de situar-se en títols propis i separats en la llei de procediment administratiu (com abans els regulava la LRJPAC) i es regulen com a especialitats del procediment administratiu comú en la Llei LPACAP a mesura que es desenvolupen les disposicions d'aquest. Aquestes especialitats contingudes en la Llei 39/2015 es completen amb la regulació dels principis generals de la potestat sancionadora i la responsabilitat patrimonial de l'Administració continguda en els capítols III i IV del títol preliminar de la LRJAP.

Dins del capítol III, relatiu als principis de la potestat sancionadora, destaca que l'article 25 després de proclamar el principi de legalitat en el punt 1, estableix en el 3 que les disposicions del capítol, **els principis de la potestat sancionadora** per tant, seran **extensives a l'exercici per les administracions públiques de la seua potestat disciplinària respecte del personal al seu servei, qualsevol que siga la naturalesa jurídica de la relació d'ocupació**. Això és una novetat important, ja que la LRJPAC en l'article 127.3 establia precisament el contrari ("Les disposicions d'aquest títol no són aplicable a l'exercici per les administracions públiques de la seua potestat disciplinària respecte del personal al seu servei i dels quals estiguen vinculats a aquestes per una relació contractual"). No obstant això, la nova LRJAP manté la no-aplicació dels principis de la potestat sancionadora respecte dels quals estiguen vinculats a aquestes per relacions regulades per la legislació de contractes o patrimonial.

L'article 28, en matèria de responsabilitat, estableix que juntament amb les persones físiques i jurídiques poden ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa els grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents i autònoms si una llei els reconeix capacitat d'obrar (això en concordança amb l'article 3 de la LRJAP que atribueix capacitat d'obrar davant les administracions públiques a aquestes entitats). A més, per a ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa s'estableix que cal ser responsable a títol de dol o culpa, amb la qual cosa s'elimina la referència de la LRJPAC a una imputació basada en la "simple inobservança" en l'article 130.1.

El capítol IV del títol preliminar es dedica a la **responsabilitat patrimonial de les administracions públiques, articles del 32 al 37**, i es distingeix formalment la

responsabilitat patrimonial de l'Administració (secció 1a) de la responsabilitat de les autoritats i personal al servei de les administracions públiques (secció 2a), igual que en la LRJPAC.

Pel que fa a la responsabilitat de l'estat legislador, s'introdueixen novetats referides a la regulació de la responsabilitat pels danys causats per lleis inconstitucionals o contràries al dret de la Unió Europea (articles 32 i 34.1 paràgraf segon).

En els supòsits de responsabilitat concurrent de les administracions públiques, article 33, s'incorporen algunes precisions, com la relativa a la determinació de l'administració competent per a incoar, instruir i resoldre els procediments de responsabilitat patrimonial en els casos de fórmules d'actuació conjunta entre diverses administracions públiques, que serà la que fixen els estatuts o regles d'organització o col·legiada o en cas de defecte de regulació sobre aquest tema correspondrà a l'Administració amb major participació en el finançament del servei, que, en tot cas, haurà de consultar la resta d'administracions implicades perquè en el termini de quinze dies puguen exposar tot el que consideren procedent.

Quant a la indemnització, l'article 34.2 introdueix la previsió que en cas de mort o lesions corporals pugua prendre's com a referència la valoració inclosa en els barems de la normativa vigent en matèria d'assegurances obligatòries i de la Seguretat Social. En el 34.3 es modifica l'índex d'acord amb el qual s'han d'actualitzar les quanties de les indemnitzacions a la data de terminació del procediment de responsabilitat patrimonial (es calculen amb referència al dia en què la lesió efectivament es va produir però s'han d'actualitzar a la data en què es pose fi al procediment de responsabilitat). Amb la LRJPAC s'actualitzaven segons l'índex de preus al consum (IPC) mentre que ara l'índex de referència passa a ser l'índex de garantia de la competitivitat que també fixa l'Institut Nacional d'Estadística i que pot consultar-se en la pàgina web d'aquest www.ine.es.

Finalment, l'article 35 regula la responsabilitat de dret privat i disposa que quan l'Administració actua en relacions de dret privat la seua responsabilitat s'exigirà d'acord amb el règim general de responsabilitat patrimonial de l'Administració, i s'aclareix que això serà ser així, bé actue l'Administració directament, bé actue a través d'una entitat de dret privat, fins i tot quan concórrega amb subjectes de dret privat o la responsabilitat s'exigisca directament a l'entitat de dret privat a través de la qual actue l'Administració o a l'entitat que cobrisca la seua responsabilitat.

Finalitza el capítol IV regulant la responsabilitat de les autoritats i personal al servei de les administracions públiques, articles 36 i 37, en el mateix sentit que la LRJPAC excepte algunes matisacions, com que l'acció de retorn que exercirà l'Administració d'ofici ho serà "en via administrativa" i quant als criteris a tenir en compte es parla ara del "grau de culpabilitat" en lloc d'"existència o no d'intencionalitat". Cal destacar que s'incorpora en l'article 36.4 l'esquema bàsic del procediment a aplicar en aquests supòsits (fins ara regulat en el Decret 429/1993, de 26 de març, ja derogat) i es manté pràcticament igual llevat que ara no s'arreplega l'obligació de sol·licitar informe del servei en el funcionament del qual s'haja ocasionat la presumpta lesió

indemnitzable.

El **capítol V regula el funcionament electrònic del sector públic**, comprén 9 articles i proporciona conceptes i exigències fonamentals del model d'Administració Electrònica.

Així, es dedica l'article 38 a la **seu electrònica**, que es defineix com a adreça electrònica, disponible per als ciutadans a través de xarxes de telecomunicacions, la titularitat de les quals correspon a una administració pública, o bé a un o diversos organismes públics o entitats de dret públic en l'exercici de les seues competències. En el mateix article s'estableixen una sèrie d'obligacions per a les administracions titulars d'aquestes, en aquest sentit el titular és responsable de la integritat, veracitat i actualització de la informació i els serveis que s'oferisquen a través d'aquesta, les seues electròniques han de complir els principis de transparència, publicitat, responsabilitat, qualitat, seguretat, disponibilitat, accessibilitat, neutralitat i interoperabilitat, s'ha de garantir la identificació de l'òrgan titular de la seu, dels mitjans disponibles per a la formulació de suggeriments i queixes, a més les seues electròniques utilitzaran, per a identificar-se i garantir una comunicació segura amb aquestes, certificats reconeguts o qualificats d'autenticació de lloc web o mitjà equivalent.

L'article 39 defineix el **portal d'Internet** com el punt d'accés electrònic la titularitat del qual corresponga a una administració pública, organisme públic o entitat de dret públic que permet l'accés a través d'Internet a la informació publicada i, si escau, a la seu electrònica corresponent.

Respecte a la identificació, l'article 40.1 autoritza l'ús d'un **segell electrònic** basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat que dispose dels requisits exigits per la legislació de signatura electrònica i que ha d'incloure el nombre d'identificació fiscal i la denominació corresponent, així com la identitat de la persona titular en el cas dels segells electrònics d'òrgans administratius. S'estableix l'obligació que la relació de segells electrònics utilitzats per cada administració ha de ser pública i accessible per mitjans electrònics, i, a més, s'hauran d'adoptar mesures que faciliten la verificació dels segells electrònics.

L'article 41 estableix allò que s'entén per **actuació administrativa automatitzada** i disposa que es tracta de qualsevol acte o actuació realitzada íntegrament a través de mitjans electrònics per una administració pública en el marc d'un procediment administratiu i en la qual no haja intervingut de forma directa un empleat públic. En cas d'implantació d'actuació d'aquest caràcter prèviament s'haurà de determinar quin òrgan és el competent per a definir les especificacions, programació, manteniment, supervisió i control de qualitat i, si escau, auditoria del sistema d'informació i del seu codi font. També s'ha d'indicar l'òrgan que ha de ser considerat responsable a l'efecte d'impugnació.

A més, l'Administració ha de determinar els sistemes de signatura electrònica a utilitzar en l'exercici de la competència en l'actuació administrativa autoritzada i

podrà optar entre el segell electrònic basat en certificat electrònic reconegut o qualificat que dispose dels requisits exigits per la legislació o el codi segur de verificació que permeta comprovar la integritat del document mitjançant accés a la seu electrònica corresponent (article 42).

Sense perjudici del que s'ha exposat anteriorment, cal tenir en compte que l'actuació d'una administració pública, òrgan, organisme públic o entitat de dret públic a través de mitjans electrònics es realitzarà també a través de **la signatura electrònica del titular de l'òrgan o empleat públic**, i cada administració pública haurà de determinar els sistemes de signatura electrònica que ha d'utilitzar el seu personal, que podran identificar de forma conjunta el titular del lloc de treball o càrrec i l'administració en la qual presta els serveis.

Important a efectes pràctics és la previsió de l'article 43.2 *in fine* quan disposa que “per raons de seguretat pública els sistemes de signatura electrònica podran referir-se només el número d'identificació professional de l'empleat públic.”

L'article 44 estableix la necessitat que les administracions públiques determinen les condicions i garanties per les quals es regiran les comunicacions a través de les quals es transmeten documents electrònics, i s'haurà de garantir, en tot cas, la seguretat i la protecció de les dades. S'estableix que s'han de regular, com a mínim, la relació d'emissors i receptors autoritzats i la naturalesa de les dades a intercanviar, i la mateixa administració haurà d'aprovar quan els participants en aquestes comunicacions pertanguen a la mateixa administració pública, o per mitjà l'oportú conveni si pertanyen a diferents administracions.

Quan una administració utilitze sistemes de signatura electrònica diferents d'aquells basats en el certificat electrònic reconegut o qualificat, per a remetre o posar a la disposició d'altres òrgans, organismes públics, entitats de dret públic o administracions la documentació signada electrònicament, podrà superposar un segell electrònic basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat (article 45.2).

Tancant aquest capítol, l'article 46 estableix l'obligació que tots els documents utilitzats en les actuacions administratives s'emmagatzemen per mitjans electrònics, excepte quan no siga possible, i és preceptiva la conservació en suport electrònic dels actes administratius que afecten drets o interessos dels particulars, ja siga en el format original o en un altre però que, en tot cas, assegure la identitat i integritat de la informació necessària per a reproduir-ho.

S'estableix, a més, l'obligació que els mitjans o suports en què s'emmagatzemen els documents tinguen mesures de seguretat d'acord amb l'Esquema Nacional de Seguretat que garantisquen la integritat, autenticitat, confidencialitat, qualitat, protecció i conservació dels documents emmagatzemats, identificació dels usuaris i control d'accessos, compliment de les garanties previstes en la legislació de protecció de dades, així com la recuperació i conservació a llarg termini dels documents electrònics.

Finalitza el títol preliminar de la LRJSP regulant en el **capítol IV** (articles del 47 al 53) els **convenis**.

En el preàmbul de la LRJSP aquesta declara seguir les recomanacions previstes en el Dictamen 878 del Tribunal de Comptes de 30/11/2010 quant a la conveniència de sistematitzar el marc legal dels convenis i la seua tipologia, establir els requisits per a la seua validesa, i imposar l'obligació de remetre'ls al mateix Tribunal de Comptes.

Els **convenis** són definits en l'article 47 com a *acords amb efectes jurídics adoptats per les administracions públiques, els organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents o les universitats públiques entre si o amb subjectes de dret privat per a un fi comú*, i s'exclouen d'aquesta consideració els protocols generals d'actuació o instruments similars que comporten meres declaracions d'intenció de contingut general o que expressen la voluntat de les administracions i parts subscriptores per a actuar amb un objectiu comú, sempre que no suposen la formalització de compromisos jurídics concrets i exigibles.

S'estableix un límit important en relació amb el seu contingut, i es disposa que no podran tenir per objecte prestacions pròpies dels contractes. En cas que així fóra la seua naturalesa i el règim jurídic s'ajustarà al que es preveu en la legislació de contractes del sector públic.

S'estableix, amb caràcter preceptiu ("els convenis que subscriuen... hauran de correspondre a algun dels tipus següents..."), en l'article 47.2 la **tipologia de convenis** següent:

- a) Convenis interadministratius signats entre dos o més administracions públiques, o bé entre dos o més organismes públics o entitats de dret públic vinculats o dependents de diferents administracions públiques, i que podran incloure la utilització de mitjans, serveis i recursos d'una altra administració pública, organisme públic o entitat de dret públic vinculat o dependent, per a l'exercici de competències pròpies o delegades. S'exclouen els subscrits entre dos o més comunitats autònomes per a la gestió i prestació de serveis propis d'aquestes.
- b) Convenis intradministratius signats entre organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents d'una mateixa administració pública.
- c) Convenis signats entre una administració pública o organisme o entitat de dret públic i un subjecte de dret privat.
- d) Convenis no constitutius ni de tractat internacional, ni d'acord internacional administratiu, ni d'acord internacional no normatiu, signats entre les administracions públiques i els òrgans, organismes públics o ens d'un subjecte de dret internacional, que estaran sotmesos a l'ordenament jurídic intern que determinen les parts.

En l'article 48 es regulen els **requisits de validesa i eficàcia** dels convenis, i es destaca:

- Que els convenis no poden suposar cessió de la titularitat de la competència.
- Les seues finalitats: han de millorar l'eficiència de la gestió pública, facilitar la utilització conjunta de mitjans i serveis públics i contribuir a la realització d'activitats d'utilitat pública. A més, han de complir la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- Si inclouen compromisos financers per a l'Administració la gestió, justificació i les actuacions relacionades amb les despeses derivades d'aquests s'han d'ajustar a la legislació pressupostària, han de ser financerament sostenibles, aquells que els subscriuen han de tenir capacitat per a finançar els assumits durant la vigència del conveni, les aportacions financeres que comprometen no poden ser superiors a les despeses derivades de l'execució d'aquests i si instrumenten subvencions s'ha de complir el que s'ha previst en la Llei General de Subvencions i la normativa autonòmica de desenvolupament.
- Quant als convenis subscrits per les entitats locals s'afig que s'ha de complir el que es disposa en la LBRL (cal ajustar-se a l'article 7.4 LBRL) i en l'àmbit de la Comunitat Valenciana a l'Ordre 1/2015, de 26 de maig, conjunta de la Conselleria de Presidència, i Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua, i de la Conselleria d'Hisenda i Administració Pública, per la qual es regula el procediment per a l'obtenció dels informes preceptius previstos en l'article 7.4 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, per a l'exercici de les competències dels ens locals diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació. [DOCV núm. 7545, d'11.06.2015]¹
- Es perfeccionen per la prestació del consentiment de les parts.

S'estableix, amb caràcter preceptiu, que els convenis s'han d'acompanyar d'una **memòria justificativa** on s'analitze la seua necessitat i oportunitat, el seu impacte econòmic, el caràcter no contractual de l'activitat en qüestió, així com el compliment del previst en aquesta llei (article 50).

Es regula, a més, un **contingut mínim** per als convenis en l'article 49:

- a) Subjectes que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb què actua cadascuna de les parts.
- b) La competència en la qual es fonamenta l'actuació de l'Administració pública, dels organismes públics i les entitats de dret públic vinculats o dependents d'aquella o de les universitats públiques.
- c) Objecte del conveni i actuacions a realitzar per cada subjecte per al seu

---

¹ *Vegeu Circular 5/2015 de la Direcció general d'Administració Local per la qual s'imparteixen instruccions en relació a la tramitació de l'informe sobre inexistència de duplicitats previst en l'article 7.4 de la LBRL.*

compliment, i s'indicarà, si escau, la titularitat dels resultats obtinguts.

d) Obligacions i compromisos econòmics assumits per cadascuna de les parts, si n'hi haguera, amb indicació de la seua distribució temporal per anualitats i la seua imputació concreta al pressupost corresponent d'acord amb el previst en la legislació pressupostària.

e) Conseqüències aplicables en cas d'incompliment de les obligacions i compromisos assumits per cadascuna de les parts i, si escau, els criteris per a determinar la possible indemnització per l'incompliment.

f) Mecanismes de seguiment, vigilància i control de l'execució del conveni i dels compromisos adquirits pels signants. Aquest mecanisme resoldrà els problemes d'interpretació i compliment que puguen plantejar-se respecte dels convenis.

g) El règim de modificació del conveni. Si no hi ha regulació expressa, la modificació del contingut del conveni requerirà acord unànim dels signants.

h) Termini de vigència del conveni tenint en compte les regles següents:

1^r. Els convenis **hauran de tenir una durada determinada, que no podrà ser superior a quatre anys, llevat que normativament es preveja un termini superior.**

2ⁿ. En qualsevol moment abans de l'acabament del termini previst en l'apartat anterior, els signants del conveni podran acordar unànimement la pròrroga per un període de fins a quatre anys addicionals o la seua extinció.

L'article 51 regula l'extinció dels convenis i distingeix entre l'extinció per compliment el seu objecte o per concórrer alguna de les causes de resolució següents (enumerades en el 51.2):

a) El transcurs del termini de vigència del conveni sense haver-se acordat la pròrroga d'aquest.

b) L'acord unànim de tots els signants.

c) L'incompliment de les obligacions i compromisos assumits per part d'algun dels signants.

d) Per decisió judicial declaratòria de la nul·litat del conveni.

i) Per qualsevol altra causa diferent de les anteriors prevista en el conveni o en altres lleis.

En el mateix article es regula el procediment de resolució dels convenis en el cas d'incompliment d'obligacions i/o compromisos per algun dels signants.

L'article 52 regula els efectes de la resolució dels convenis i estableix que donarà lloc a la liquidació d'aquests amb l'objecte de determinar les obligacions i els compromisos de cadascuna de les parts. S'estableixen les regles següents per a la liquidació de convenis dels quals es deriven compromisos financers:

a) Si de la liquidació resultara que l'import de les actuacions executades per alguna de les parts fóra inferior als fons que aquesta haguera rebut de la resta de parts del conveni per a finançar aquesta execució, aquella haurà de reintegrar a aquestes l'excés que corresponga a cadascuna, en el termini màxim d'un mes des que s'haguera aprovat la liquidació. Transcorregut el termini màxim d'un mes, sense que s'haja produït el reintegrament, s'haurà d'abonar a aquestes parts, també en el termini d'un mes comptador des d'aquest moment, l'interès de demora aplicable al reintegrament esmentat, que serà, en tot cas, el que resulte de les disposicions de caràcter general reguladores de la despesa pública i de l'activitat economicofinancera del sector públic.

b) Si fóra superior, la resta de parts del conveni, en el termini d'un mes des de l'aprovació de la liquidació, haurà d'abonar a la part de què es tracte la diferència que corresponga a cadascuna d'aquestes, amb el límit màxim de les quantitats que cadascuna d'aquestes s'haguera compromès a aportar en virtut del conveni. En cap cas les parts del conveni tindran dret a exigir a la resta cap quantia que supere els límits màxims mencionats.

Es preveu també el supòsit que hi haja actuacions en curs d'execució en el moment en què concórrega la causa de resolució. En aquest cas, les parts a proposta de la comissió de seguiment del conveni o òrgan equivalent podran acordar la continuació i acabament de les actuacions en curs que consideren oportunes i s'haurà d'establir un termini improrrogable per al seu acabament, transcorregut el qual s'haurà de procedir a la liquidació.

S'estableix en l'article 53 l'obligació de remissió electrònica al Tribunal de Comptes o òrgan extern de fiscalització de la comunitat autònoma, dins dels tres mesos següents a la seua subscripció, dels convenis els compromisos econòmics dels quals assumits superen els 600.000 euros.

L'article 48.8 disposa que les normes del capítol VI del títol preliminar de la LRJSP, articles 47 a 53, no seran d'aplicació als encàrrecs de gestió i als acords de terminació convencional dels procediments administratius.

Finalment, respecte als convenis, cal destacar que la disposició addicional huitena disposa que ***tots els convenis vigents*** *subscrits per qualsevol administració pública o qualsevol dels seus organismes o entitats vinculats o dependents hauran d'adaptar-se a allò que s'ha previst ací en el termini de tres anys comptadors des de l'entrada en vigor d'aquesta llei (02/10/2016). No obstant això, aquesta adaptació serà automàtica, pel que fa al termini de vigència del conveni, per aplicació directa de les regles previstes en l'article 49.h) 1r. per als convenis que no*

tingueren determinat un termini de vigència o, existint, tingueren establida una pròrroga tàcita per temps indefinit en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei. En aquests casos el termini de vigència del conveni serà de quatre anys comptadors des de l'entrada en vigor de la present llei.

TÍTOL I. ADMINISTRACIÓ GENERAL DE L'ESTAT

De conformitat amb la disposició final catorze, apartat 2, aquest títol no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal, per tant no és objecte d'anàlisi en aquesta circular dirigida exclusivament a les entitats locals.

TÍTOL II. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL SECTOR PÚBLIC INSTITUCIONAL

De conformitat amb la disposició final catorze, apartat 2, únicament és aplicable a l'Administració Local, per ser de caràcter bàsic:

- El capítol I. Del sector públic institucional, que comprèn els articles del 81 al 83.
- El capítol VI. Dels consorcis, a excepció de l'article 123.2.
- Del capítol VII. De les fundacions del sector públic estatal, únicament els articles 129 i 134.

La resta de l'articulat del títol II no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal per la qual cosa no és objecte d'aquesta circular dirigida exclusivament a les entitats locals.

Capítol I. Del sector públic institucional.

Partint que el sector públic institucional, de conformitat amb l'article 2.2 de la LRJAP, està integrat per:

- a) Qualsevol organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents de les administracions públiques.
- b) Les entitats de dret privat vinculades o dependents de les administracions públiques quan exercisquen potestats administratives.
- c) Les universitats públiques a les quals s'aplica la llei de forma supletòria.

En l'article 81 LRJSP s'estableixen els **principis generals d'actuació** als quals s'hauran d'ajustar les **entitats del sector públic institucional de les administracions públiques**: principis de legalitat, eficiència, estabilitat

pressupostària i sostenibilitat financera i de transparència en la seua gestió. En particular se subjectaran en matèria de personal, inclòs el laboral, a les limitacions previstes en la normativa pressupostària i en les previsions anuals dels pressupostos generals.

La llei estableix dues normes bàsiques per a totes les administracions públiques. D'una banda, les obliga, en l'article 81.2, a establir un sistema de supervisió contínua de les seues entitats dependents, amb l'objecte de comprovar la subsistència dels motius que en van justificar la creació i la sostenibilitat financera, i aquest sistema de supervisió ha d'incloure la formulació expressa de propostes de manteniment, transformació o extinció dels ens.

I, d'una altra banda, estableix l'obligatorietat d'inscriure la creació, transformació, fusió o extinció de qualsevol entitat integrant del sector públic institucional en el nou **inventari d'entitats del sector públic estatal, autonòmic i local** que crea l'article 82. Respecte a aquest inventari, cal destacar:

- Es configura com un registre públic administratiu que garanteix la informació pública i l'ordenació de totes les entitats integrants del sector públic institucional qualsevol que siga la seua naturalesa jurídica. Permetrà disposar d'informació completa, fiable i pública del nombre i els tipus d'organismes públics existents en cada moment.
- La integració i gestió de l'inventari dependrà de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i la captació i el tractament de la informació enviada per les comunitats autònomes i les entitats locals per a la formació i manteniment de l'inventari dependrà de la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local.
- S'estableix un contingut mínim d'aquest inventari: naturalesa jurídica, finalitat, fonts de finançament, estructura de domini, si escau, la condició de mitjà propi, règims de comptabilitat, pressupostari i de control, així com la classificació en termes de comptabilitat nacional, de cadascuna de les entitats integrants del sector públic institucional.
- Els actes relatius a la creació, transformació, fusió o extinció de les entitats integrants del sector públic institucional hauran de ser notificats en el termini de 30 dies hàbils des que tinguen lloc, per a la seua inscripció, a l'inventari d'entitats, en els termes que es prevegen reglamentàriament. I això és responsabilitat del titular del màxim òrgan de direcció de l'entitat a través de la intervenció de l'administració corresponent.
- Es regula en l'article 83.2 el procediment d'inscripció definitiva de la creació de qualsevol entitat integrant del sector públic institucional en l'inventari d'entitats del sector públic estatal, autonòmic i local, i es destaca que és requisit perquè l'Administració Tributària assigne el número d'identificació fiscal definitiu a l'entitat de què es tracte l'aportació davant d'aquesta del certificat de la inscripció de l'entitat en l'inventari.

Finalment, cal tenir en compte que la disposició addicional huitena estableix que en el termini de 3 mesos des de l'entrada en vigor de la Llei (02/01/2017) tots els organismes i entitats vinculats o dependents de qualsevol administració pública i qualsevol que siga la seua naturalesa jurídica hauran d'estar Inscrits en l'inventari d'entitats del sector públic estatal, autonòmic i local.

Capítol VI. Dels consorcis.

La regulació unitària dels consorcis és una de les novetats de la LRJAP, ja que fins ara aquesta regulació estava dispersa en diverses normes: la LRJPAC (disposició addicional vintena), la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa (articles 12 a 15), la LBRL (article 87), el Reial decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local (article 110) i el Decret de 17 de juny de 1955, pel qual s'aprova el reglament de serveis de les corporacions locals.

La LRJAP estableix amb caràcter bàsic en el capítol VI del títol II, articles del 118 al 127 (a excepció de l'article 123.2, que no té aquest caràcter), el règim jurídic dels consorcis.

L'article 118 defineix *els consorcis com a entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, creades per diverses administracions públiques o entitats integrants del sector públic institucional, entre si o amb participació d'entitats privades, per al desenvolupament d'activitats d'interés comú a totes aquestes dins de l'àmbit de les seues competències*. Poden realitzar activitats de foment, prestacionals o de gestió comuna de serveis públics i totes aquelles altres que estiguen previstes en les lleis. S'estableix que en la denominació dels consorcis haurà de figurar necessàriament la indicació "consorci" o la seua abreviatura "C".

L'article 119 aclareix el seu règim jurídic i disposa que es regiran per allò que s'ha establert en la mateixa llei, en la normativa autonòmica de desenvolupament i els seus estatuts. En allò no previst en aquestes normes sobre el règim del dret de separació, dissolució, liquidació i extinció s'ajustarà al que s'ha previst en el codi civil sobre la societat civil, excepte el règim de liquidació, que se sotmetrà al que es disposa en l'article 97, i, en defecte d'això, al Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital. Les normes establides en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, i en la Llei 27/2013, de 21 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local sobre els consorcis locals s'aplicaran amb caràcter supletori.

L'article 120 regula el règim d'adscripció dels consorcis i reproduïx allò que sobre aquest tema establí la DA 20 de la LRJPAC. Així, disposa que els estatuts de cada consorci determinaran l'administració pública a la qual estarà adscrit, i en l'apartat 2 es preveuen els criteris per a aquesta adscripció. S'estableix, a més, que si en el consorci participen entitats privades aquest no tindrà ànim de lucre i, en tot cas,

haurà d'estar adscrit a una administració pública d'acord amb els criteris assenyalats anteriorment.

L'article 121 es refereix al règim del personal dels consorcis i s'estableix que podrà ser funcionari o laboral i haurà de procedir exclusivament de les administracions participants. El seu règim jurídic serà el de l'administració pública d'adscripció i les seues retribucions en cap cas podran superar les establides per a llocs de treball equivalents en aquella. Excepcionalment, quan no siga possible disposar de personal procedent de les administracions participants en el consorci en atenció a la singularitat de les funcions a exercir, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, o òrgan competent de l'administració a la qual s'adscriga el consorci, podrà autoritzar la contractació directa de personal per part del consorci per a l'exercici d'aquestes funcions.

L'article 122 subjecta als consorcis al règim de pressupost, comptabilitat i control de l'administració pública a la qual estiguen adscrits. Disposa que, en tot cas, es durà a terme una auditoria dels comptes anuals que serà responsabilitat de l'òrgan de control de l'administració a la qual s'haja adscrit el consorci. Així mateix, disposa que els consorcis han de formar part dels pressupostos i incloure's en el compte general de l'administració pública d'adscripció. Quant a les normes patrimonials per les quals es regeix seran les de l'administració pública a la qual estiguen adscrits.

Quant a la seua creació disposa l'article 123.1 que es crearan mitjançant conveni subscrit per les administracions, organismes públics o entitats participants.

L'article 124 estableix el contingut mínim dels estatuts del consorci:

- Administració Pública a la qual s'adscriu.
- Règim orgànic, funcional i financer.
- Seu, objecte, finalitats i funcions.
- Identificació de participants en el consorci, així com les aportacions dels seus membres. A aquests efectes, en aplicació del principi de responsabilitat previst en l'article 8 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, els estatuts inclouran clàusules que limiten les activitats del consorci si les entitats consorciades incompliren els compromisos de finançament o de qualsevol altre tipus, així com fórmules tendents a assegurar les quantitats compromeses per les entitats consorciades amb caràcter previ a la realització de les activitats pressupostades.
- Òrgans de governs i administració, així com la seua composició i funcionament, amb indicació expressa del règim d'adopció d'acords. Podran incloure's clàusules que establisquen la suspensió temporal del dret de vot o a la participació en la formació dels acords quan les administracions o entitats consorciades incomplisquen manifestament les seues obligacions envers el consorci, especialment pel que fa als compromisos de finançament de les activitats d'aquests.

- Causes de dissolució.

Els articles 125 i 126 es dediquen al dret de separació dels consorcis, i es distingeixen entre si el consorci té fixada una durada determinada o no. Si no la té els membres poden separar-se d'aquest en qualsevol moment, mentre que en el cas que tinga una durada determinada, els membres únicament podran separar-se abans que acabe el termini en els supòsits següents:

- Si algun dels membres incompleix les seues obligacions estatutàries, en particular aquelles que impedisquen complir el fi per al qual va ser creat el consorci, com és l'obligació de realitzar aportacions al fons patrimonial.
- Si algun dels municipis deixa de prestar un servei dels prestats a través del consorci.

En l'apartat segon es regula el procediment per a l'exercici del dret de separació i es disposa que s'exercita mitjançant escrit notificat al màxim òrgan de govern del consorci. En aquest escrit s'ha de fer constar l'incompliment que motiva la separació (si la causa de la separació fóra l'incompliment d'obligacions d'un membre del consorci), la formulació del requeriment previ del seu compliment i el transcurs del termini atorgat per a complir-ho després del requeriment.

En l'àmbit de l'Administració Local cal tenir en compte que l'article 22.2.b) de la LBRL atribueix al Ple la competència per a l'adopció d'acords relatius a la participació en organitzacions supramunicipals, com ho són els consorcis, per la qual cosa entenem que l'exercici del dret de separació haurà de ser acordat també pel Ple del municipi que exercita aquest dret i, a més, per la majoria absoluta del nombre legal de membres (article 47.2 LBRL).

L'article 126 disposa que l'exercici del dret de separació produeix la dissolució del consorci llevat que la resta dels seus membres n'acorden la seua continuïtat i és requisit que romanguen en el consorci almenys dues administracions o entitats o organismes vinculats o dependents de més d'una administració.

En cas que s'acorde la **continuïtat del consorci**, l'apartat 2 estableix les regles següents:

- S'ha de calcular la "quota de separació" que corresponga a aquell que exercita el dret de separació i s'establiran els criteris per al seu càlcul.
- S'ha d'acordar per part del consorci la forma i les condicions de pagament de la quota de separació si aquesta és positiva, així com la forma i les condicions del pagament del deute que corresponga a aquell que exerceix el dret de separació si la quota és negativa.
- S'aclareix en quin moment es considera efectiva la separació del consorci: una

vegada determinada la quota de separació si aquesta és positiva per a l'administració que se separa o una vegada s'haja pagat el deute si la quota és negativa.

- Si el consorci està adscrit a l'Administració que exerceix el dret de separació haurà d'acordar-se pel consorci a quina administració quedarà adscrit en aplicació de l'article 120 LRJAP.

L'article 127 regula la dissolució del consorci, i disposa que aquesta produeix la seua liquidació i extinció. Estableix que, en tot cas, és causa de dissolució el compliment de les finalitats per als quals va ser creat el consorci.

S'estableix que el màxim òrgan de govern del consorci en adoptar l'acord de dissolució nomenarà un liquidador. El liquidador serà un òrgan o entitat vinculada o dependent de l'administració a la qual estiga adscrit el consorci. La responsabilitat que puga correspondre a l'empleat públic com a membre de l'entitat o òrgan liquidador serà directament assumida per l'administració que el va designar sense perjudici de l'acció de repetició d'aquesta contra els seus empleats quan haja concorregut dol, culpa o negligència.

El liquidador calcularà la quota de liquidació que corresponga a cada membre del consorci en els termes previstos en l'apartat 3 de l'article 127, i el consorci acorda la forma i les condicions de pagament de la quota de liquidació si aquesta és positiva.

Finalment, es regula el supòsit de cessió global d'actius i passius a una altra entitat del sector públic jurídicament adequada amb la finalitat de mantenir la continuïtat de l'activitat i aconseguir els objectius del consorci (127.5). Això requereix l'acord de les entitats consorciades per la majoria que s'establisca en els estatuts, o si no hi ha previsió estatutària, per unanimitat, i implica l'extinció sense liquidació del consorci cedent.

Finalment, en matèria de consorcis cal tenir en compte la disposició addicional deu de la LRJAP que disposa que les administracions públiques o qualsevol dels seus organismes públics o entitats vinculats o dependents que siguen membres d'un consorci, no estaran obligats a efectuar l'aportació al fons patrimonial o el finançament al qual s'hagen compromès per a l'exercici corrent si algun dels altres membres del consorci no haguera realitzat la totalitat de les seues aportacions dineràries corresponents a exercicis anteriors a les quals estiguen obligats.

El capítol VII del títol II regula les fundacions del sector públic estatal com a instrument de personificació privada per al compliment de finalitats d'interès general de l'Administració. Fins ara es regulaven en la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions (articles del 44 al 46) que ara es deroguen amb la LRJSP.

Pel que fa a l'Administració Local, les escasses referències a les fundacions van ser introduïdes en la LBRL per la LRSAL (articles 103 bis, 127.1.m i disposicions addicionals novena i deu), ja que no té una regulació específica sobre aquest tema.

Cal tenir en compte que únicament els articles 129 i 134 tenen caràcter bàsic i són aplicables, per tant, a l'Administració Local.

L'article 129 se centra a determinar l'administració d'adscripció en les fundacions en les quals participen diferents administracions públiques, la qual cosa es regula amb criteris molt semblats als consorcis, i s'estableix que en el cas que participen en la fundació entitats privades sense ànim de lucre també s'ha d'adscriure a una administració d'acord amb els mateixos criteris establits en l'article 129.2.

L'article 134 es refereix al Protectorat, com a òrgan encarregat de vetlar pel correcte exercici del dret de fundació i per la legalitat de la constitució i el funcionament de les fundacions, òrgan previst en els articles 34 i 35 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions. S'estableix que el Protectorat de les fundacions del sector públic serà exercit per l'òrgan de l'administració d'adscripció que tinga atribuïda aquesta competència, que vetlarà pel compliment de les obligacions establides en la normativa sobre fundacions, sense perjudici del control d'eficàcia i la supervisió contínua a què estan sotmeses d'acord amb el que preveu aquesta llei.

El capítol VIII, dedicat als fons fretuosos de personalitat jurídica del sector públic estatal, tanca el títol II. Aquest capítol no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal, per tant no és objecte d'aquesta circular dirigida exclusivament a les entitats locals.

TÍTOL III. RELACIONS INTERADMINISTRATIVES

La llei tanca l'articulat amb el títol III. Relacions interadministratives, articles del 140 al 158, en el qual regula els principis generals de les relacions interadministratives (capítol I) el deure de col·laboració (capítol II), les relacions de cooperació (capítol III) i les relacions electròniques entre administracions públiques (capítol IV).

Els **principis de les relacions interadministratives** s'enuncien en l'article 140, únic que conforma el **capítol I**, i són els següents:

- a) Lleialtat institucional.
- b) Adequació a l'ordre de distribució de competències establert en la Constitució i en els estatuts d'autonomia i en la normativa del règim local.
- c) Col·laboració, entesa com el deure d'actuar amb la resta d'administracions públiques per a aconseguir els fins comuns.
- d) Cooperació, quan dues o més administracions públiques, de manera voluntària i en exercici de les seues competències, assumeixen compromisos específics amb l'objecte d'una acció comuna.

- i) Coordinació, en virtut de la qual una administració pública i, singularment, l'Administració General de l'Estat, té l'obligació de garantir la coherència de les actuacions de les diferents administracions públiques afectades per una mateixa matèria per a la consecució d'un resultat comú, quan així ho preveu la Constitució i la resta de l'ordenament jurídic.
- f) Eficiència en la gestió dels recursos públics, compartint l'ús de recursos comuns, llevat que no siga possible o es justifique en termes del seu millor aprofitament.
- g) Responsabilitat de cada administració pública en el compliment de les seues obligacions i compromisos.
- h) Garantia i igualtat en l'exercici dels drets de tots els ciutadans en les seues relacions amb les diferents administracions.
- i) Solidaritat interterritorial d'acord amb la Constitució.

Es disposa, a més, que en allò no previst, les relacions entre l'Administració General de l'Estat o les administracions de les comunitats autònomes amb les entitats de l'Administració Local es regiran per la legislació bàsica en matèria de règim local.

El **deure de col·laboració** es regula en el **capítol II d'aquest títol III** i s'enumeren en l'article 142 les obligacions derivades d'aquest per a les administracions públiques, que coincideixen amb aquelles que establia l'article 4 de la LRJPAC en l'apartat 1.

Aquestes obligacions es faran efectives a través de les tècniques que s'enumeren en l'article 142:

“a) El subministrament d'informació, dades, documents o mitjans probatoris que estan a la disposició de l'organisme públic o l'entitat al qual es dirigeix la sol·licitud i que l'administració sol·licitant necessita disposar per a l'exercici de les seues competències.

b) La creació i manteniment de sistemes integrats d'informació administrativa amb la finalitat de disposar de dades actualitzades, completes i permanents referents als diferents àmbits d'activitat administrativa en tot el territori nacional.

c) El deure d'assistència i auxili per a atendre les sol·licituds formulades per altres administracions per al millor exercici de les seues competències, especialment quan els efectes de la seua activitat administrativa s'estenguen fóra del seu àmbit territorial.

d) Qualsevol altra prevista en una llei.”

A la **cooperació** es dedica el **capítol II d'aquest títol III** i es disposa en l'article 143.1 que les administracions cooperaran al servei de l'interès general i podran

acordar de manera voluntària la forma d'exercir les seues respectives competències que millor servisca a aquest principi. Precisament pel caràcter voluntari de les relacions de cooperació aquestes necessiten l'acceptació de les parts implicades i es disposa que es formalitzaran "en acords d'òrgans de cooperació o en convenis".

S'enuncien en l'article 144, a títol d'exemple, diverses tècniques de cooperació, com la participació en òrgans de cooperació, en òrgans consultius d'altres administracions públiques, en organismes públics o entitats dependents o vinculats a una altra administració diferent, la prestació de mitjans materials, econòmics o personals a altres administracions públiques, la dirigida a l'aplicació coordinada de la normativa reguladora d'una determinada matèria, l'emissió d'informes no preceptius amb la finalitat que les diferents administracions expressen el seu criteri sobre propostes o actuacions que incidisquen en les seues competències, les actuacions de cooperació en matèria patrimonial, inclosos els canvis de titularitat i la cessió de béns, previstes en la legislació patrimonial, i aquesta enumeració no té el caràcter el *numerus clausus*.

Una previsió important és la continguda en l'apartat 3 de l'article 144 que obliga a cada administració pública a mantenir actualitzat un **Registre Electrònic dels òrgans de cooperació en els quals participe i dels convenis que haja subscrit**, i la disposició addicional setena fa referència al Registre Estatal.

A continuació, la llei regula el que denomina "Tècniques orgàniques de cooperació" als articles 145 a 154. Es tracta de la cooperació a través d'òrgans concrets, i es defineixen els **òrgans de cooperació** com a *òrgans de composició multilateral o bilateral, d'àmbit general o especial, constituïts per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats o ciutats de Ceuta i Melilla o, si escau, de les entitats locals, per a acordar voluntàriament actuacions que milloren l'exercici de les competències que cada administració pública té*. Aquests òrgans es regiran pel que es disposa en la mateixa llei i per les disposicions específiques que els siguen aplicable. Si en aquests òrgans participa l'Administració General de l'Estat s'han d'inscriure en el Registre Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació perquè siga vàlida la seua sessió constitutiva. S'estableix la previsió que, excepte oposició per alguna de les parts, puguen adoptar acords a través d'un procediment simplificat i per subscripció successiva de les parts, per qualsevol de les formes admeses en dret, en els termes que s'establisquen de comú acord.

Es regulen els òrgans de cooperació següents entre l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats o ciutats de Ceuta i Melilla:

- Conferència de presidents (article 146)
- Conferències sectorials (articles 147 a 152)
- Comissions bilaterals de cooperació (article 153)

Finalment, es regulen les comissions territorials de coordinació en l'article 154 en les

quals sí que poden participar les entitats de l'Administració Local. Aquestes comissions territorials es poden crear quan la proximitat territorial o la concurrència de funcions administratives així ho requerisca, són de composició multilateral, entre administracions els territoris de les quals siguen coincidents o limítrofes, es creen per a millorar la coordinació de la prestació de serveis, prevenir duplicitats i millorar l'eficiència i qualitat dels serveis. En funció de les administracions afectades per raó de la matèria, aquestes comissions podran estar formades per:

- a) Representants de l'Administració General de l'Estat i representants de les entitats locals.
- b) Representants de les comunitats autònomes i representants de les entitats locals.
- c) Representants de l'Administració General de l'Estat, representants de les comunitats autònomes i representants de les entitats locals.

Les seues decisions revesteixen la forma d'acords, i són d'obligat compliment per a les administracions que ho subscriuen. El seu règim de funcionament quant a convocatòries i la secretaria serà el mateix que l'establert per a les conferències sectorials en els articles 149 i 150, excepte la regla prevista sobre qui ha d'exercir les funcions de secretari, que es designarà segons el reglament intern de funcionament.

Finalment, el títol III es tanca amb el **capítol IV sobre les relacions electròniques entre les administracions**.

L'article 155 s'ocupa de les transmissions de dades entre administracions públiques i es disposa que de conformitat amb el que s'estableix en la legislació de protecció de dades de caràcter personal cada administració haurà de facilitar l'accés de la resta de les administracions públiques a les dades relatives als interessats que estiguen en el seu poder, i s'especifiquen les condicions, els protocols i els criteris funcionals o els tècnics necessaris per a accedir a aquestes dades amb les màximes garanties de seguretat, integritat i disponibilitat. Ara bé, la disponibilitat d'aquestes dades estarà limitada estrictament a aquelles que són requerides als interessats per la resta d'administracions per a la tramitació i resolució dels procediments i actuacions de la seua competència.

Cada administració ha d'adoptar les mesures necessàries i incorporar en els seus respectius àmbits les tecnologies necessàries per a possibilitar la interconnexió de les seues xarxes amb la finalitat de crear una xarxa de comunicacions que interconnecte els sistemes d'informació de les administracions públiques i permeta l'intercanvi d'informació i serveis entre aquestes, així com la interconnexió amb les xarxes de les institucions de la Unió Europea i d'altres estats membres.

L'article 156 recull la definició i l'objecte de l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat i Esquema Nacional de Seguretat.

S'estableix en els articles 157 i 158 el deure per a totes les administracions de

reutilització de sistemes i aplicacions de propietat de l'Administració, de tal manera que han de posar a la disposició de qualsevol altra administració que ho sol·licite les aplicacions que hagen sigut desenvolupades o contractades per aquestes i els drets de propietat intel·lectual de les quals siguen titulars i es podrà acordar la repercussió del cost d'adquisició o fabricació de les aplicacions cedides.

També s'estableix que amb caràcter previ a l'adquisició, desenvolupament o al manteniment de tot el cicle de vida d'una aplicació, tant si es realitza amb mitjans propis o per la contractació dels serveis corresponents, s'ha de consultar en el **directori general d'aplicacions** si hi ha solucions disponibles per a la seua reutilització que puguen satisfer totalment o parcialment les seues necessitats.

En aquest directori general d'aplicacions, que dependrà de l'Administració General de l'Estat, constaran tant les aplicacions disponibles de l'AGE com les disponibles en els directoris integrats d'aplicacions de la resta d'administracions i han de ser plenament interoperables els directoris de totes aquestes. Si hi ha una solució disponible per a la seua reutilització total o parcial, les administracions públiques estan obligades al seu ús llevat que es justifique la decisió de no utilitzar-la en termes d'eficiència d'acord amb l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

Cal assenyalar que s'estableix que l'Administració General de l'Estat a més de mantenir el directori general d'aplicacions per a la seua reutilització, donarà suport per a la lliure reutilització d'aplicacions i impulsarà el desenvolupament d'aplicacions, formats i estàndards comuns en el marc dels esquemes nacionals d'interoperabilitat i seguretat.

Convé fer referència a la Comissió Sectorial d'Administració Electrònica, a la qual fa referència la disposició addicional novena. Aquesta Comissió, dependent de la Conferència Sectorial d'Administració Pública, és l'òrgan tècnic de cooperació de l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals en matèria d'administració electrònica. Aquesta Comissió desenvolupa les funcions següents:

- a) Assegurar la compatibilitat i interoperabilitat dels sistemes i aplicacions utilitzats per les administracions públiques.
- b) Impulsar el desenvolupament de l'Administració Electrònica a Espanya.
- c) Assegurar la cooperació entre les administracions públiques per a proporcionar informació administrativa clara, actualitzada i inequívoca.

Quan per raó de les matèries tractades siga d'interès, es podrà invitar les organitzacions, corporacions o agents socials que s'estime convenient en cada cas a participar en les deliberacions de la Comissió Sectorial.